

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.007.05.2022

Pan
Artur Kosicki
Marszałek Województwa Podlaskiego
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1,
15-888 Białystok

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/049 – Wykorzystanie infrastruktury sieci szerokopasmowej województwa podlaskiego wybudowanej
w ramach PO Polska Wschodnia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1, 15-888 Białystok, zwany dalej „Urzędem” lub „UMWP”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Artur Kosicki Marszałek Województwa Podlaskiego od 11 grudnia 2018 r. ¹
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie przez Samorząd Województwa Podlaskiego funkcjonowania infrastruktury sieci szkieletowej i dystrybucyjnej szerokopasmowego Internetu wybudowanej w ramach PO Polska Wschodnia.2. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie wykorzystania infrastruktury sieci szkieletowej i dystrybucyjnej szerokopasmowego Internetu wybudowanej w ramach PO Polska Wschodnia stosownie do założeń projektu.3. Koszty i przychody wynikające z funkcjonowania infrastruktury sieci szkieletowej i dystrybucyjnej szerokopasmowego Internetu wybudowanej w ramach PO Polska Wschodnia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016–2022 (do dnia 7 października 2022 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	Wojciech Olszewski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LBI/45/2022 z 25 kwietnia 2022 r. i upoważnienie do kontroli nr LBI/105/2022 z 2 września 2022 r. Małgorzata Przymierska-Dąbrowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/47/2022 z 27 kwietnia 2022 r. (akta kontroli str. 1-6)

¹ Wcześniej, od 9 listopada 2015 r. do 11 grudnia 2018 r. Marszałkiem Województwa Podlaskiego był Pan Jerzy Leszczyński.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Działania Zarządu Województwa zapewniły właściwe utrzymanie infrastruktury Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej Województwa Podlaskiego⁴ i operowanie siecią, o czym świadczy m.in. mała skala awarii i ich niewielki wpływ na jakość świadczenia usług oraz skuteczne reakcje na awarie. Sprawnie wydawano warunki techniczne i współpracowano z operatorami, opracowano umowę ramową i systematycznie ją modyfikowano, dostosowując do potrzeb operatorów, jak również wprowadzając system opustów preferujących umowy długookresowe (powyżej dwóch lat) oraz lokalizację infrastruktury w mniejszych miejscowościach. Następował również stały wzrost wykorzystania infrastruktury SSPW WP, odbiegający jednak od założeń Studium Wykonalności w zakresie uzyskiwanych przychodów. Systematycznie racjonalizowano koszty utrzymania SSPW WP. Zasadniczą przyczyną niskiego wykorzystania infrastruktury SSPW WP (69,1 % węzłów, 3,45% kanalizacji kablowej, 0,88% włókien światłowodowych) było niewielkie wykorzystanie tej infrastruktury do realizacji I osi Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa⁵ Powszechny dostęp do szybkiego Internetu⁶, bowiem wg danych Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) zasięgiem sieci światłowodowej w 2021 roku było objętych 91.703 unikatowych punktów adresowych w województwie podlaskim, z czego 46.884 dotyczyło podmiotów będących beneficjentami POPC. Przychody od tych beneficjentów stanowiły zaś 27 % w 2021 roku podczas gdy pozostali kontrahenci SSPW WP generowali 73% przychodów obejmując zasięgiem sieci światłowodowych 33.357 punktów adresowych w województwie. W efekcie ponad połowa budynków mieszkalnych na terenie województwa pozostawała nadal poza zasięgiem sieci światłowodowej. Zarząd Województwa, jako właściciel i operator SSPW WP nie był angażowany w działania związane z założeniami POPC w zakresie wykorzystania posiadanej infrastruktury, mającej być punktem wyjścia do budowy sieci dostępowych w kolejnej perspektywie finansowej, mimo podejmowanych w tym zakresie działań i kierowania licznej korespondencji na temat działań beneficjentów POPC do Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Zarządzającej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez Samorząd Województwa Podlaskiego funkcjonowania infrastruktury sieci szkieletowej i dystrybucyjnej szerokopasmowego Internetu wybudowanej w ramach PO Polska Wschodnia

Opis stanu faktycznego

1.1. Działania zmierzające do wyłonienia operatora SSPW i podjęcie decyzji o pełnieniu roli operatora przez samorząd województwa

Projekt budowy SSPW obejmował pięć województw Polski Wschodniej (lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie) i budowę łącznie 10 435 km sieci szkieletowej i dystrybucyjnej, 1 062 węzłów z tego 54 szkieletowych, zaś województwa te miały mieć wzajemne połączenia. W przypadku województwa podlaskiego zakres projektu obejmował 1 852 km sieci szkieletowej i dystrybucyjnej oraz 181 węzłów w tym 8 szkieletowych. W części Studium Wykonalności projektu budowy SSPW dotyczącym województwa podlaskiego⁸ jako cele wskazano: wyeliminowanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku (brak inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową, mimo że byłoby to efektywne z punktu widzenia szerszej perspektywy ekonomicznej, w szczególności

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej „SSPW WP”.

⁵ Dalej „POPC”.

⁶ Działanie 1.1. Objęcie obszarów terytorialnych dostępem do szerokopasmowego Internetu.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Sporządzonego łącznie dla pięciu województw Polski Wschodniej – wersja ostateczna z 23 marca 2012 r.

ze względu na pozytywne efekty w dostępie do wiedzy i usług elektronicznych, co skutkuje brakiem oferty usług dostępu szerokopasmowego lub istnieniem wyłącznie oferty o nieodpowiednich warunkach, tj. istotnie gorszych niż na obszarach o efektywnej konkurencji) oraz zapewnienie, by obszary, które operatorzy uważają za nieopłacalne dla budowy w rozsądnym okresie sieci NGA⁹, korzystały ze znaczącego wpływu sieci NGA na gospodarkę i nie ucierpiały z powodu nowej przepaści cyfrowej w zakresie sieci NGA.

Wskazano, że realizacja projektu pozwoli w pełni osiągnąć cel działania 2.1 PO RPW, jakim jest zwiększenie dostępu do Internetu szerokopasmowego w Polsce Wschodniej i usunięcie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku w zakresie sieci NGA oraz podstawowej infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu. W wyniku realizacji projektu zostanie wybudowana regionalna sieć szerokopasmowa na obszarach „białych” i „szarych”, tj. obszarach najbardziej zagrożonych „wykluczeniem cyfrowym”. Budowa jednolitej infrastruktury teleinformatycznej pozwoli na zwiększenie dostępności do mediów elektronicznych, a także podniesie atrakcyjność obszarów dla operatorów telekomunikacyjnych świadczących usługę tzw. „ostatniej mili”. Otwarcie niedostępnego dotąd rynku spowoduje wzrost liczby inwestycji związanych z doprowadzeniem infrastruktury do odbiorcy końcowego, co wpłynie na zwiększenie dostępu do Internetu dla instytucji, przedsiębiorstw i mieszkańców obszarów peryferyjnych zagrożonych „wykluczeniem cyfrowym”. W projekcie założono następujące wskaźniki:

Liczba osób, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu – 160 308 [osób]¹⁰.

Obszar, na którym stworzono możliwość dostępu do Internetu szerokopasmowego – 43,06 [%]¹¹.

Długość wybudowanej sieci Internetu szerokopasmowego – 1 885,2 [km]¹².

Liczba zainstalowanych węzłów – 181¹³. (akta kontroli str. 7-10)

W założeniach Studium Wykonalności, jak i decyzji notyfikacyjnej dotyczącej pomocy państwa w projekcie Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej z 2011 roku¹⁴ założono, że zbudowana sieć będzie służyła budowie sieci dostępowych do użytkowników końcowych (ostatniej mili), a dostęp do niej będzie się odbywał na zasadach powszechnej dostępności w ramach usług hurtowych (poprzez dostęp do kanalizacji kablowej, ciemnych włókien, usług transmisji, tranzytu i dostępu do Internetu w tym kolokacji urządzeń). Założono również, że operatorem tych sieci będzie podmiot zewnętrzny wyłoniony w zależności od dopuszczalnych wariantów budowy sieci tj. w wariantcie projektuj i buduj oraz odrębnie wybór operatora oraz w wariantcie projektuj, buduj i operuj. W przypadku województwa podlaskiego przyjętym wariantem realizacji SSPW było projektuj i buduj, a następnie eksploatacja wybudowanej sieci powierzona będzie podmiotowi zewnętrznemu, Operatorowi Infrastruktury (OI). OI będzie funkcjonował w modelu tzw. operatora operatorów (ang. carrier's carrier). Oznacza to, że Województwo zbuduje infrastrukturę i pozostaje jej właścicielem, natomiast zarządzanie siecią, jej eksploatacja, utrzymanie oraz świadczenie usług z jej wykorzystaniem zostanie powierzone, w drodze umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, podmiotowi zewnętrznemu, posiadającemu stosowne kompetencje, doświadczenie i uprawnienia do działalności telekomunikacyjnej. Będzie on świadczył na zasadzie sieci otwartej usługi innym operatorom i dostawcom usług telekomunikacyjnych.

(akta kontroli str. 7-10)

Trzy próby wyłonienia operatora zewnętrznego były bezskuteczne. W 2014 roku (27 czerwca), jeszcze w trakcie budowy SSPW WP, został ogłoszony przetarg na pełnienie roli operatora i zakup urządzeń aktywnych. Zainteresowanie wyraziło trzech oferentów, których dopuszczono do dialogu (w listopadzie 2014 r.). Wszyscy trzej oferenci zostali

⁹ Sieci dostępu do Internetu nowej generacji rozumianej jak sieć szerokopasmowa o zwiększonej prędkości przesyłania i pobierania danych budowana zazwyczaj w oparciu o łącza światłowodowe.

¹⁰ Liczba osób zamieszkujących miejscowości klasyfikowane obecnie jako „białe”, które to miejscowości znajdują się w odległości co najwyżej 6 km od tradycyjnych punktów dystrybucyjnych SSPW lub 2 km od punktów dystrybucyjnych SSPW NGA. Odległość liczona jest wzdłuż sieci drogowej.

¹¹ Obszar określony jako suma powierzchni terenów znajdujących się w odległości co najwyżej 6 km od tradycyjnego punktu dystrybucyjnego lub 2 km od punktu dystrybucyjnego NGA, w stosunku do powierzchni odniesienia (województwa). Odległość liczona jest wzdłuż sieci drogowej.

¹² Łączna długość wybudowanych i wydzierżawionych na potrzeby SSPW relacji światłowodowych [km].

¹³ Liczba nowych węzłów sieci szkieletowej i dystrybucyjnej, zainstalowanych w wyniku realizacji projektu.

¹⁴ Decyzja KE z dnia 10 listopada 2011 r. nr K(2011)8121.

zaproszeni również do składania ofert – do 4 maja 2015 r. Dwóch z nich złożyło oferty i ostatecznie tylko jeden spełniał wszystkie wymagania. Jednak 11 sierpnia 2015 r. ogłoszono unieważnienie postępowania, gdyż wybrany wykonawca nie wystąpił o przedłużenie okresu związania ofertą i nie przedłużył obowiązywania wadium na ten okres. Kolejne postępowanie już w sprawie zawarcia umowy koncesji na eksploatację infrastruktury SPPW WP ogłoszono 21 września 2015 r. Na postępowanie to wpłynął wniosek jednego oferenta, z którym w listopadzie 2015 r. przeprowadzono dwie tury negocjacji i 8 grudnia 2015 r. zaproszono do złożenia oferty. Kandydat ten nie złożył w wyznaczonym terminie (do 15 grudnia 2015 r.) swojej oferty i Samorząd Województwa 21 stycznia 2016 r. ogłosił nowe postępowanie, na które wpłynęły wnioski trzech operatorów (w tym jeden z nich uczestniczył też w pierwszym postępowaniu), z którymi w marcu i kwietniu 2016 roku przeprowadzono dwie tury negocjacji. W ustalonym na 15 czerwca 2016 r. terminie na składanie ofert, nie wpłynęła żadna.

(akta kontroli str. 7-10, 17-77)

Jednocześnie, po braku rozstrzygnięcia w drugim przetargu, w grudniu 2015 roku Urząd rozpoczął przygotowywanie oferty ramowej i od 21 grudnia tego roku współpracował w tym zakresie z UKE uzyskując pozytywną opinię Prezesa UKE 15 lutego 2016 roku, co omówiono w pkt. 1.3 tej części wystąpienia pokontrolnego. W związku z podjęciem się roli operatora SSPW WP przez Samorząd Województwa, została uzyskana, przez władze polskie, w tym zakresie Decyzja Komisji Europejskiej z 21 grudnia 2017¹⁵ akceptująca pełnienie przez organ publiczny (samorząd województwa) roli operatora sieci oraz wiążące się z tym stosowanie pomocy publicznej przez samorządy w związku z ponoszonymi kosztami funkcjonowania sieci (jej utrzymaniem i zarządzaniem nią)¹⁶. Wcześniej 6 kwietnia 2016 roku władze polskie uzyskały wstępną zgodę Komisji Europejskiej na pełnienie przez Samorząd Województwa roli operatora SSPW WP¹⁷.

(akta kontroli str. 7-10, 78-79, 158-171)

Samorząd Województwa (jako właściciel SSPW WP i jednocześnie jej operator) aktywnie uczestniczył na spotkaniach z instytucjami centralnymi odpowiedzialnymi za rozwój sieci szerokopasmowych w Polsce (UKE, Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Cyfryzacji) w celu zwrócenia uwagi na konieczność wykorzystania sieci regionalnych oraz udziału Województwa w opiniowaniu projektów budowy sieci dostępowych budowanych ze środków publicznych. W związku z tymi działaniami Minister Rozwoju 30 czerwca 2016 r. (praktycznie po czterech miesiącach od zaopiniowania umowy ramowej SSPW WP przez UKE oraz po uzyskaniu wstępnej zgody KE na pełnienie roli operatora przez Samorząd) Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju wystąpił do Ministra Cyfryzacji wskazując główne problemy funkcjonowania sieci regionalnych oraz konieczność wprowadzenia warunków zapewniających wykorzystanie infrastruktury sieci regionalnych w konkursach I osi POPC. W odpowiedzi ówczesna Minister Cyfryzacji wskazała, że w warunkach II konkursu w ramach I osi POPC nie przewiduje się preferencji dla regionalnych sieci szerokopasmowych. Ewentualne działania zależą od opinii IZ POPC, którą w owym czasie było Ministerstwo Rozwoju. Samorząd Województwa nie otrzymał nigdy próśb o zaopiniowanie założeń POPC związanych z wykorzystaniem infrastruktury SSPW WP. Jak również na etapie ogłaszania poszczególnych konkursów nie konsultowano z operatorem SSPW WP proponowanych przez wnioskodawców przebiegów sieci dostępowych na terenie województwa podlaskiego. Władze województwa w korespondencji kierowanej do CPPC występowało bezskutecznie z prośbą o przekazanie przebiegu planowanych przez beneficjentów sieci dostępowych realizowanych w ramach projektów tj. ze środków publicznych. W efekcie o fragmentarycznym przebiegu sieci beneficjentów, w przypadku braku wykorzystania infrastruktury SSPW WP (warunki techniczne beneficjentom Operator wydawał w przypadku chęci skorzystania z infrastruktury SSPW WP) pracownicy Urzędu zajmujący się SSPW WP dowiadawali się głównie podczas posiedzeń Zespołów Uzgadniania Dokumentacji (ZUD), gdy przebieg sieci był już zaplanowany przez beneficjentów lub ich wykonawców. W wyniku

¹⁵ C(2017)9116 final w przedmiocie modyfikacji w programie pomocy dotyczącym projektu pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej.

¹⁶ W tym czasie organy publiczne przejęły obsługę sieci w trzech z pięciu województwach objętych projektem. Komisja Europejska w ww. decyzji wskazała jedna, że ubolewa nad faktem, że władze polskie przyznały już nową pomoc, która nie była objęta decyzją Komisji z 2011 r.

¹⁷ Pismo KE z 6 kwietnia 2016 r. znak COMP/C4/MS/jfp (2016) 033050 na wystąpienie strony polskiej z 30 grudnia 2015 r. W tym czasie problemy z wyłonieniem operatora miał Samorząd Województwa Podlaskiego.

uczestnictwa w posiedzeniach ZUD pracownicy Operatora wskazywali na nieprawidłowy przebieg sieci dostępowej i nieuzasadniony brak wykorzystania infrastruktury SSPW WP, co omówiono szerzej w pkt. 2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 178-333, 334-429)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Przygotowanie organizacyjne UMWP do realizacji roli operatora SSPW WP

Województwo Podlaskie uzyskało w dniu 5 maja 2012 r. wpis do rejestru jednostek samorządu terytorialnego, wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji, prowadzonym przez Prezesa UKE pod nr 133. W związku z prowadzeniem działalności operatorskiej wpis ten został rozszerzony z dniem 19 października 2016 r.¹⁸ Jeszcze w trakcie prób wyłaniania operatora, co omówiono w pkt. 1.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego, w Urzędzie przygotowano umowę ramową, która została 15 lutego 2016 r. zaakceptowana przez Prezesa UKE. Pierwsze umowy na świadczenie usług hurtowych przez Urząd zaczęły obowiązywać od lipca 2016 r.

(akta kontroli str. 441-483, 510-516)

Jak podała Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego¹⁹, wcześniej, w celu rozpoczęcia współpracy w obszarze telekomunikacji, jeszcze przed wyłonieniem Operatora Infrastruktury SSPW WP, Województwo przygotowało projekt Porozumienia z Operatorami telekomunikacyjnymi umożliwiającego korzystanie z infrastruktury, co omówiono w pkt 2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 334-429)

W okresie budowy przez Województwo SSPW WP sprawami tymi zajmował się Referat Rozwoju Wojewódzkiej Sieci Szerokopasmowej w Departamencie Społeczeństwa Informacyjnego, który następnie z rozpoczęciem usług operatorskich został w 2016 roku przekształcony w Referat Wojewódzkiej Sieci Szerokopasmowej²⁰ obejmującej zadania dotyczące utrzymania infrastruktury SSPW WP oraz świadczenia usług operatorskich. W związku z tym w 2016 roku zostało w ww. Departamencie utworzone również Samodzielne stanowisko ds. ofertowania, planowania i rozliczeń²¹. Zadania przypisane w regulaminie organizacyjnym Urzędu Referatowi oraz Samodzielnemu stanowisku obejmowały zadania wynikające z pełnienia funkcji operatora infrastruktury SSPW WP. I tak dotyczyły w przypadku Referatu m.in.:

- realizacji zadań związanych z eksploatacją i utrzymaniem infrastruktury technicznej wybudowanej w ramach projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - województwo podlaskie”,
- administrowania aplikacjami oraz systemami utrzymania, monitoringu i nadzoru nad wojewódzką regionalną siecią szerokopasmową,
- prowadzenia ewidencji zasobów fizycznych i logicznych sieci, środków trwałych, archiwizacji i przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Projektu, wykonywania sprawozdań, raportów i meldunków,
- współpracy z wykonawcami części pasywnej i dostawcami urządzeń aktywnych w zakresie utrzymania infrastruktury oraz systemów SSPW WP, a także uprawnień wynikających z udzielonych gwarancji i rękojmi,
- przyjmowania zapytań, potwierdzania możliwości świadczenia usług, rezerwacji zasobów SSPW WP, wydawania warunków technicznych na dowiązanie do węzłów wojewódzkiej sieci szerokopasmowej, współpracy z operatorami sieci dostępowych przy realizacji dowiązań i terminowe uruchamianie usług zgodnie z Ofertą Ramową,
- bieżącej współpracy z Samodzielnym stanowiskiem pracy ds. ofertowania, planowania i rozliczeń,
- składania wniosków dotyczących zmian oferty usługowej, regulaminów, Oferty Ramowej i cenników SSPW WP,

¹⁸ Zaświadczenie Prezesa UKE z dnia 21.10.2016 r., znak: OBI.WKT.6002.12.2016.3.

¹⁹ Zwanym dalej „Departamentem”.

²⁰ Zwany w dalszej treści „Referatem”.

²¹ Zwane w dalszej treści „Samodzielnym stanowiskiem”.

- przyjmowania zgłoszeń i usuwania uszkodzeń oraz koordynacji usuwania awarii, wykonywania napraw, przeglądów i konserwacji przez podmioty zewnętrzne, z zastosowaniem uprawnień wynikających z polis ubezpieczeniowych,
- współpracy z powiatowymi ośrodkami geodezji i kartografii w zakresie uczestnictwa w naradach koordynacyjnych w sposób bezpośredni lub za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacji na odległość i opiniowania przedkładanej do uzgodnienia dokumentacji projektowej,
- uzgadniania projektów budowlanych i wykonawczych innych branż w zakresie zbliżeń i skrzyżowań z liniami oraz węzłami wojewódzkiej regionalnej sieci szerokopasmowej, a także współpracy i nadzoru nad realizacją robót,
- współpracy z zarządcami dróg w zakresie dotyczącym infrastruktury SSPW WP posadowionej w pasach drogowych, wydawania warunków technicznych dotyczących zabezpieczeń lub przebudów wynikających z modernizacji dróg oraz współpracy na etapie realizacji prac wraz z wnioskowaniem o uruchomienie zadań inwestycyjnych i ich realizację przez Urząd w uzasadnionych przypadkach wynikających z otrzymanych decyzji na umieszczenie urządzeń,
- inicjowania oraz udziału w koordynacji projektów inwestycyjnych związanych z rozbudową części pasywnej i aktywnej SSPW WP, w tym mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie,
- współpracy z innymi komórkami Urzędu przy inicjowaniu, przygotowywaniu i realizacji projektów sieci informacyjnych, w tym szerokopasmowego dostępu do Internetu w województwie z uwzględnieniem projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,
- współpracy z innymi komórkami Urzędu, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami administracji rządowej, operatorami telekomunikacyjnymi i branżowymi organizacjami telekomunikacyjnymi w zakresie maksymalizacji wykorzystania zasobów SSPW WP i optymalizacji kosztów eksploatacji,
- współpracy z instytucjami administracji rządowej, samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami naukowymi, a także operatorami sieci szerokopasmowych w zakresie zmian decyzji Komisji Europejskiej przyznającej pomoc dla Projektu SSPW, rozwoju sieci szerokopasmowych i cyfryzacji województwa.

Do zadań Samodzielnego stanowiska należało m.in.:

- kształtowanie oferty usługowej operatora Sieci Szerokopasmowej Województwa Podlaskiego,
- oferowanie usług sieci SSPW dla Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych i JST,
- nadzór nad kompletnością i prawidłowością dokumentacji sprzedażowej, w tym wdrożeniem CRM,
- obsługa klienta zewnętrznego w zakresie reklamacji, zapytań, dbanie o utrzymanie klienta,
- komunikacja i marketing w zakresie działalności operatora SSPW WP, planowanie i realizacja konferencji, spotkań, event-ów,
- opracowywanie materiałów informacyjnych i promocyjnych,
- uczestnictwo w projektach i zespołach zadaniowych dotyczących projektów ICT,
- monitorowanie przychodów, kosztów działalności operacyjnej operatora SSPW,
- prowadzenie analiz biznesowych i rekomendacje dla potrzeb inwestycyjnych dotyczących realizacji usług SSPW,
- monitorowanie wskaźników finansowych działalności operatorskiej oraz fakturowanie usług SSPW i udział w procesie windykacji, regulowania zobowiązań klientów zewnętrznych SSPW,
- sporządzanie analiz finansowych planowanych zadań inwestycyjnych,
- przygotowywanie dokumentacji dotyczących zamówień publicznych dla SSPW WP oraz określony tak jak w przypadku Referatu zakres zadań dotyczący współpracy z innymi komórkami urzędu, administracji rządowej i samorządowej, instytucjami oraz operatorami telekomunikacyjnymi.²² (akta kontroli str. 334-429)

²² https://bip.wrotapodlasia.pl/wojewodztwo/urzed_mar/organizacja/urzedu/regulamin_organizacyjny/

Wymienionymi wyżej zadaniami zajmowało się (na dzień rozpoczęcia niniejszej kontroli²³) w Referacie czterech pracowników oraz jeden pracownik na Samodzielnym stanowisku. Bezpośredni nadzór nad Referatem i Samodzielnym stanowiskiem sprawował zastępca Dyrektora Departamentu. Wszyscy pracownicy Referatu posiadali wykształcenie kierunkowe, tj. wyższe inżynierskie w zakresie elektrotechniki lub elektroniki i telekomunikacji, a ponadto: mieli Świadectwa Kwalifikacyjne Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP) E (uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku eksploatacji), ukończyli podyplomowe studia w zakresie zarządzania oraz szkolenia w zakresie bezpieczeństwa systemów informatycznych. Pracownicy ci dysponowali również doświadczeniem zawodowym umożliwiającym realizację ww. zadań – wieloletnim stażem pracy w podmiotach telekomunikacyjnych, w tym trzech z nich brało udział w realizacji projektu budowy SSPW WP. Pracownik zatrudniony na Samodzielnym stanowisku posiadał wykształcenie wyższe ekonomiczne i rozliczał projekt budowy SSPW WP. Nadzorujący Referat i Samodzielne stanowisko zastępca Dyrektora Departamentu ukończył kurs w zakresie „Dozoru i eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych do 1 kV w zakresie: obsługi, konserwacji, remontów, montażu i kontrolno-pomiarowym” i posiadał Świadectwa Kwalifikacyjne SEP D (uprawnienia do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku dozoru) oraz E (uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku eksploatacji). Był również Kierownikiem Projektu budowy sieci SPPW WP. (akta kontroli str. 80-157, 334-429)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Realizacja zadań związanych z wykonywaniem roli operatora SSPW WP

Urząd już w grudniu 2015 roku, tj. bezpośrednio po upływie terminu na złożenie ofert w postępowaniu na wybór operatora, rozpoczął przygotowywanie oferty ramowej i od 21 grudnia tego roku współpracował w tym zakresie z UKE²⁴, bowiem zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tj. Dz. U. z 20 15 r., poz. 880, ze zm.) podmiot, który wykorzystał środki publiczne, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, do budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury telekomunikacyjnej wykorzystywanej do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub publicznej sieci telekomunikacyjnej, jest zobowiązany zagwarantować współkorzystanie oraz dostęp telekomunikacyjny do takiej infrastruktury oraz sieci przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. Powyższy warunek wiąże się bezpośrednio z obowiązkiem wprowadzenia i stosowania przejrzystych zasad współpracy ze wszystkimi Przedsiębiorstwami Telekomunikacyjnymi gwarantując tym równe traktowanie w dostępie do usług, czasów realizacji, parametrów oraz cen. W efekcie oferta ramowa została 22 stycznia 2016 r. roku zatwierdzona przez Sejmik Województwa Podlaskiego i 1 lutego 2016 r. przesłana do Prezesa UKE w celu zaopiniowania i zatwierdzenia. W opinii z dnia 15 lutego 2016 r. Prezes UKE zatwierdził umowę ramową SSPW WP²⁵, wskazując między innymi, że:

- oferta ramowa zawiera katalog podstawowych usług hurtowych (usługi transmisji danych Ethernet, dzierżawy ciemnych włókien i kanalizacji kablowej), jak też usług komplementarnych (kolokacji, połączenia sieci, nadzoru) oraz usług dodatkowych (dzierżawę kanału optycznego, usługi tranzytu IP),
- w zakresie usług hurtowych zaproponowano tryb rozliczeń zgodny z powszechnie przyjętymi praktykami,
- usługi transmisyjne rozliczane są za określoną przepływność (niezależnie od kilometrażu), zaś dostęp do ciemnych włókien i kanalizacji kablowej rozliczane są za długość dzierżawionego odcinka,

²³ 26 kwietnia 2022 r.

²⁴ Zgodnie z motywem 54 Decyzji notyfikacyjnej KE (nr K(2011)8121 z 10.11.2011 r., opłaty nałożone przez operatora infrastruktury będą zatwierdzane, a następnie monitorowane i weryfikowane przez Prezesa UKE. Ponadto, zgodnie z motywem 109 Decyzji notyfikacyjnej obowiązki związane z dostępem będzie nadzorował Prezes UKE. Działalność regulacyjna podejmowana przez Prezesa UKE w zakresie zapewnienia dostępu do Sieci Szerokopasmowej będzie polegała na zatwierdzaniu, monitorowaniu i weryfikowaniu warunków dostępu do RSS w tym opłat oraz rozstrzyganiu sporów pomiędzy operatorami w zakresie tego dostępu.

²⁵ Pismo z 15 lutego 2016 r. znak DHRT.WPS.6082.1.2016.2.

- opłaty za transmisję danych Ethernet dla poszczególnych przepływności nie odbiegają znacząco od zakresu opłat rynkowych, np. za 100 MB/s miesięcznie było to 700 zł, za 500 MB/s 1 000 zł, za 1 GB/s – 1 200 zł przy zidentyfikowanych cenach rynkowych dla tych przepływności wynoszących odpowiednio: 745 – 1 000 zł, 995 – 1 700 zł, 1 185 – 2 507 zł,
- opłata za dzierżawę ciemnych włókien (90 zł/km/mies.) nie odbiegały od stosowanych na rynku w przebiegach pozamiejskich (100-160 zł/km/mies.),
- opłata za dzierżawę kanalizacji kablowej o przekroju 40 mm (0,90 zł/m/mies.) stanowiła dolny limit za taką usługę w przedziale opłat rynkowych (0,90-2,19 zł/m/mies.),
- opłata za kolokację (dzierżawa przestrzeni w 1U) w węzłach dystrybucyjnych – 70 zł/mies. uznana została za zgodną z poziomem cen rynkowych ustalonych przez Prezesa UKE i kształtujących się na poziomie 23-97 zł/mies.,
- oferta ramowa zawierała również rozwiązania elastyczności cenowej dla usług transmisyjnych, uzależnione od potencjału danego obszaru (preferujące miejscowości poniżej 1 000 mieszkańców) wraz ze zmniejszeniem potencjału obszaru rósł opust, co w ocenie Prezesa UKE uatrakcyjniało ofertę na terenach będących białymi plamami, charakteryzującymi się niskim popytem na usługi szerokopasmowe. Opusty dotyczyły również okresu zawarcia umów (powyżej dwóch lat) i zakładały możliwość ich sumowania (maksymalnie można było uzyskać 45% opustów),
- przyjął argumentację Województwa dotyczący kształtowania się cen opłat za nadzór (takich jak: rozległość sieci, składniki kosztowe, wysokość opłat rynkowych, brak opłat jednorazowych w przypadku dzierżawy kanalizacji kablowej i kolokacji, poziom opłat pobieranych przez inne RSS), a które wynosiły 180 zł za pierwszą godzinę i po 60 zł za kolejne godziny w godzinach pracy Urzędu i odpowiednio 400 zł i 80 zł po godzinach pracy Urzędu, soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy, wobec stawek rekomendowanych przez Prezesa UKE – 67 zł/h w godzinach 8-16, 91 zł/h w godzinach 16-22 i 6-8 oraz 110 zł/h w godzinach 22-6.

Zdaniem Prezesa UKE, w zakresie zawartych w umowie ramowej usług oraz określonych poziomów opłat, oferta ramowa umożliwia stworzenie oferty przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w oparciu o przyłączoną do SSPW WP sieć dostępową, a zaproponowany poziom opłat ogranicza ryzyko niepożądanego wpływu stosowania oferty na istniejącą konkurencję na rynku telekomunikacyjnym. Prezes UKE w opinii ocenił również poza cenowe postanowienia oferty ramowej wskazując, że spełnione są kryteria motywu 48 Decyzji notyfikacyjnej dotyczące zapewnienia dostępu do infrastruktury SSPW WP w sposób otwarty, przejrzysty i niedyskryminacyjny. Wskazał również, że oferta w zakresie parametrów jakościowych spełnia wymagania konieczne do zapewnienia efektywnego otwartego dostępu do SSPW WP, gdyż roczna dostępność usługi została określona w zakresie od 99,5% do 99,9%, czas reakcji na poziomie od 60 do 180 min. oraz czas usunięcia awarii od 8 do 24 godzin²⁶. (akta kontroli str. 7-10, 158-171, 334-429)

Oferta ramowa w okresie objętym kontrolą ulegała zmianom w kierunku stosowania promocji skutkujących obniżeniem stawek wybranych usług, głównie w związku z postulatami zgłaszanymi przez operatorów będących beneficjentami POPC. I tak (stawki netto):

- 9 lutego 2017 r. wprowadzono promocję *Kolokacji SSPW WP w projektach POPC*, gdzie opłatę abonamentową za montaż urządzenia operatora o wysokości 1U ustalono na 30 zł/miesięcznie przy cenie podstawowej – 70 zł/miesięcznie i obejmującej wszystkie 130 węzłów dostępowych (z ogółu 173) zlokalizowanych w miejscowościach poniżej 1 000 mieszkańców,
- 20 lipca 2017 r. wprowadzono promocję *Dzierżawa HDPE 40 – wydzielonej infrastruktury SSPW na potrzeby rozwoju sieci szerokopasmowych*, w której opłatę za dzierżawę 1 km całego otworu kanalizacji kablowej SSPW WP określono na 120 zł/miesięcznie, przy cenie podstawowej – 900 zł/miesięcznie dla całego otworu kanalizacji i 400 zł/miesięcznie przy instalowaniu kabla operatora o średnicy do 8,4 mm. Warunki promocji nie ograniczały możliwości technicznych wykorzystania

²⁶ W zależności od wybranego przez ewentualnego kontrahenta minimalnego czasu reakcji na awarię i jej usunięcie, odpowiednio: 60 minut i 8 godzin, 120 minut i 12 godzin, 180 minut i 24 godziny.

kanalizacji kablowej tj. możliwości nadbudowy na kanalizacji kablowej elementów takich jak zasobniki, studnie, zastosowanie trójników;

- 25 września 2017 r. kompleksowo zmieniono ofertę ramową poprzez: 1/ wprowadzenie nowej usługi transmisji danych VPN IP MPLS w układzie logicznym punkt – wielopunkt, gdzie opłaty za transmisję danych do każdego kolejnego pkt w sieci VPN wynoszą 50% ceny transmisji w ramach usługi Transmisji Danych Ethernet realizowanej w układzie logicznym punkt – punkt, 2/ zwiększono możliwość wykorzystania i dostępność infrastruktury sieci SSPW WP poprzez umożliwienie realizacji połączeń liniowych włókien światłowodowych SSPW WP z włóknami światłowodowymi kabli operatorów korzystających w 770 istniejących złączach kablowych (mufach) SSPW WP oraz realizacji połączeń liniowych światłowodów w nowych złączach kablowych²⁷, 3/ obniżono cenę usługi dzierżawy kanalizacji kablowej dla kabla o średnicy powyżej 12 mm i całego otworu kanalizacji z 900 zł za km/miesiąc do 800 zł za km/miesiąc, 4/ w usłudze Kolokacji umożliwiono zakończenie kabla operatora wprowadzonego do węzła na porcie w przełącznicy ODF SSPW WP w cenie 20 zł miesięcznie, gdzie przed zmianą możliwe było wyłącznie zakończenie kabla operatora w węźle na nowo instalowanej przełącznicy ODF operatora korzystającego w cenie wyjściowej 70 zł miesiąc w węzłach dystrybucyjnych i 100 zł miesiąc w węzłach szkieletowych SSPW WP, 5/ wprowadzono nowo oferowane przepływności w usłudze Dostęp do Sieci Internet 50 MB/s i 400 MB/s zwiększając elastyczność świadczonej usługi;
- 28 maja 2018 r.²⁸ (w związku z wystąpieniem 19 marca 2018 r. generalnego wykonawcy jednego z beneficjentów POPC o kolokację w 32 węzłach SSPW i uruchomienie transmisji 100 MB/s, w tym w 16 węzłach dodatkowo ze świadczeniem usługi CATV 1550²⁹), uruchomiono usługę umożliwiającą transmisję jednokierunkowego sygnału o długości fali 1550 nm. dodając opcję Standard CWDM w usłudze VPN IP MPLS;
- 25 czerwca 2018 r.³⁰ wprowadzono, po spotkaniu z beneficjentami POPC (15 maja 2018 r.), opcję długoterminowej dzierżawy infrastruktury (kolokacja, kanalizacja, ciemne włókna) na okres od 7 do 16 lat z zastosowaną stopą dyskontową, w zależności od okresu trwania umowy tj. od 3,5% do maksymalnie 8%. Umowa taka umożliwiała rozliczenie opłaty zasadniczej (99% wartości umowy po dyskoncie) w ramach kosztów kwalifikowanych projektów realizowanych z POPC;
- 26 marca 2019 r.³¹ wprowadzono, m.in. w związku z zapytaniami beneficjentów POPC, ofertę promocji SSPW WP dla Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE), w ramach której zaoferowano: transmisję 100 MB/s pomiędzy węzłem SSPW WP, do którego podłączona jest szkoła, bezpośrednio do punktu wymiany ruchu sieci OSE w województwie podlaskim³² w cenie 120 zł miesięcznie; kolokację przełącznicy ODF w węźle SSPW WP w cenie 30 zł miesięcznie za 1U lub kolokację 1 portu w ODF SSPW WP w cenie 5 zł miesięcznie; w przypadku gdy do podłączenia szkoły operator wykorzystuje infrastrukturę liniową SSPW WP – stawki dzierżawy włókna ustalono na 10 zł, zaś kanalizacji za 20 zł miesięcznie za każdy rozpoczęty kilometr. Z dniem 24 marca 2020 r. promocja ta została zaktualizowana w zakresie korzystniejszego dla operatorów naliczania opłat jednorazowych za zestawienie dostępu do punktu wymiany ruchu w węźle OSE;

²⁷ Przed zmianą dzierżawa włókien światłowodowych SSPW WP możliwa była wyłącznie na odcinkach pomiędzy węzłami sieci, po zmianie dzierżawa włókien światłowodowych stała się możliwa na dogodnych dla operatorów odcinkach, także pomiędzy istniejącymi i nowo instalowanymi złączami kablowymi.

²⁸ Uchwała Sejmiku Województwa Podlaskiego nr XLIX/459/18 z dnia 28.05.2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia Umowy Ramowej, w celu wykonywania zadań Operatora Infrastruktury Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – województwa podlaskiego przez Województwo Podlaskie.

²⁹ Jednokierunkowego przesyłu sygnału optycznego CWDM do transmisji sygnału TV.

³⁰ Uchwała Sejmiku Województwa Podlaskiego nr L/479/18 z dnia 25.06.2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia Umowy Ramowej, w celu wykonywania zadań Operatora Infrastruktury Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – województwa podlaskiego przez Województwo Podlaskie

³¹ Uchwała nr 31/385/2019 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Promocji „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – Województwo Podlaskie dla Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Promocja SSPW WP dla OSE).

³² Zlokalizowanym na terenie Politechniki Białostockiej.

- 1 stycznia 2020 r.³³ wprowadzono zmianę Oferty Ramowej, w celu zwiększenia wykorzystania SSPW WP, w tym przez beneficjentów POPC, w której: obniżono ceny usługi Dostęp do Sieci Internet, wprowadzono opcję odpłatnego przydziału większej liczby adresów IP; zrezygnowano z pobierania opłat jednorazowych za uruchamianie usług, wprowadzono do oferty nowe przepływności 30, 400, 700 MB/s oraz 2, 3 i 7 GB/s w usługach aktywnych; wprowadzono dodatkowy opust 25% dla miejscowości o najniższym potencjale, tj. poniżej 250 mieszkańców dla transmisji danych Ethernet i IP VPN (przy dotychczasowym opuszczeniu na poziomie 20% dla miejscowości poniżej 500 mieszkańców); umożliwiono realizację połączeń liniowych włókien dla umów dzierżawy ciemnych włókien zawieranych na okres min. 24 miesięcy, gdzie przed zmianą połączenia liniowe możliwe były wyłącznie przy umowach zawieranych na okres 60 miesięcy;
- 26 marca 2021 r.³⁴ wprowadzono aktualizację Promocji HDPE 40. Zgodnie z nowymi zasadami cena za dzierżawę 1 km kanalizacji spada wraz ze wzrostem wolumenu dzierżawionej kanalizacji (km/miesięcznie): do 20 km -120 zł; do 40 km - 100 zł; do 60 km - 80 zł; do 80 km - 60 zł i powyżej 80 km - 40 zł. Zaś w pierwszych 12 miesiącach trwania umowy obowiązuje znacznie zredukowana opłata abonamentowa uzależniona od okresu obowiązywania umowy: 30% opłaty przy umowie na 60 miesięcy; 25% opłaty przy umowie na 72 miesiące; 20% opłaty przy umowie na 84 miesiące;
- w trakcie niniejszej kontroli opracowano kolejną promocję „SSPW Podlaskie na START!” Według jej warunków w ramach Promocji operatorzy korzystający, w pierwszym okresie obowiązywania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych SSPW Podlaskie, ponosiliby opłaty abonamentowe za usługi z bonifikatą. Dla umów zawartych na okres 36 m-cy: 25% i 50% opłaty abonamentowej w odpowiednio pierwszych 1-6 i 7-12 miesiącach oraz dla umów zawartych na okres 60 m-cy: 25% i 50% opłaty abonamentowej w odpowiednio pierwszych 1-12 i 13-24 miesiącach. W piśmie o opinię do Prezesa UKE (z 11.08.2022 r.) wskazano m.in., że klienci sieci SSPW, szczególnie prowadzący własną działalność telekomunikacyjną na obszarach „białych plam”, informują o trudnościach w zapewnieniu zwiększenia dostępności usług szerokopasmowych mieszkańcom województwa podlaskiego. Główną przyczyną jest niski popyt, w pierwszym okresie po zawarciu umowy na usługi sieci SSPW, gdzie liczba podłączonych klientów końcowych nie zapewnia dostatecznych przychodów operatorowi, które pozwalałyby chociażby na pokrycie kosztów wykorzystania sieci SSPW. Z biegiem czasu działania marketingowe operatorów, a w szczególności rozpowszechniane wśród społeczności lokalnych pozytywne opinie użytkowników, przynoszą efekt w postaci większej liczby podłączonych klientów i osiągnięcia minimalnego poziomu rentowności na danym odcinku sieci operatora. Jest to jednak proces długotrwały, który zgodnie z deklaracjami klientów sieci SSPW trwa ponad rok i nie we wszystkich przypadkach kończy się sukcesem. Początkowa bariera niskiego popytu, bardzo często jest powodem zaniechania decyzji operatora o wykorzystaniu usług sieci SSPW i podłączeniu kolejnej miejscowości do szerokopasmowego Internetu. Brak inwestycji w rozwój sieci dostępowych jeszcze bardziej pogłębia negatywne położenie województwa podlaskiego na tle innych regionów Polski.

Kolejne zmiany Umowy Ramowej oraz wprowadzane promocje były uzgadniane z Prezesem UKE. (akta kontroli str. 7-10, 158-171, 334-429, 430-433)

Wg danych porównawczych z marca 2022 roku stawki SPPW WP w porównaniu do innych SPPW wybudowanych w ramach PO Polska Wschodnia, jak i do stawek referencyjnych określonych przez Prezesa UKE, kształtowały się na ogół na niższym poziomie³⁵. Na przykład: dzierżawa jednego ciemnego włókna w przypadku SSPW WP wynosiła 90 zł

³³ Uchwała nr XVI/178/19 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20.12.2019 r.

³⁴ Uchwała nr 194/3286/2021 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu Promocji „Dzierżawa HDPE 40 – infrastruktury SSPW na potrzeby rozwoju sieci szerokopasmowych”.

³⁵ Sieci stosowały lub nie opusty i w różnych skalach.

za km (przed opustami – z maksymalnym opustem cena 49,50 zł), mediana UKE³⁶ wynosiła od 121,78 zł/km³⁷ na obszarach pozamiejskich do 299,50 zł/km w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców. W województwach świętokrzyskim i lubelskim było to 100 zł/km. Tańsza stawka była tylko w województwie warmińsko-mazurskim (70 zł/km w warstwie dystrybucyjnej i 90 zł/km w warstwie szkieletowej) przy czym występowała opłata jednorazowa (500 zł); dzierżawa kanalizacji (całej rury) wynosiła 0,80 zł/m bez opłaty jednorazowej (przy maksymalnym opuszczeniu 0,44 zł), przy medianie UKE 0,38 zł/m³⁸, zaś w przypadku województw: lubelskiego – 1,2 zł i opłata jednorazowa (100 zł), świętokrzyskiego – 1,0 zł i opłata jednorazowa (500 zł) i warmińsko-mazurskiego było 0,80 zł/m kanalizacji w warstwie dystrybucyjnej i 1,50 zł w warstwie szkieletowej; kolokacja za 1U 70 zł w węźle dystrybucyjnym (z maksymalnym opustem 52,50 zł)³⁹ i 100 zł w węźle szkieletowym (z maksymalnym opustem 75 zł), przy medianie UKE 112,78 zł⁴⁰. Takie same stawki były w województwie świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim, przy czym były tam również opłaty jednorazowe. W województwie lubelskim było to 60 zł w węźle dystrybucyjnym i 120 zł w węźle szkieletowym i opłata jednorazowa (100 zł); transmisja IP VPN⁴¹ – 600 zł/1Gb/s i 1 100 zł/10Gb/s bez opłaty jednorazowej (z maksymalnym opustem odpowiednio 300 zł i 550 zł). Usługę taką miało województwo świętokrzyskie, odpowiednio 720 zł i 1 320 zł przy opłacie jednorazowej (480 zł) oraz brak opustów za umowę i miejscowość i województwo lubelskie, odpowiednio 1 120 (700 zł dla podmiotów publicznych i jednostek oświatowych) i 2210 zł oraz opłata jednorazowa w zależności miejsca lokalizacji odbioru usługi poza węzłem; TD Ethernet punkt-punkt – 700 zł/100Mb/s i 1 200 zł/1Gb/s bez opłaty jednorazowej (przy maksymalnym opuszczeniu odpowiednio: 350,00 zł i 600,00 zł), przy medianie UKE odpowiednio: 305,95 zł⁴² i 825,02 zł⁴³, w województwach świętokrzyskim i lubelskim po 600 zł za 100 MB/s i odpowiednio 1 200 zł i 1 400 zł za 1Gb/s (z opłatami jednorazowymi), zaś w województwie warmińsko-mazurskim (brak usługi IP VPN) odpowiednio 400,00 zł i 800,00 zł z opłatą jednorazową i brakiem opustów z tytułu wielkości miejscowości.

(akta kontroli str. 440)

Jak wspomniano w pkt. 1.2. tej części wystąpienia pokontrolnego utrzymanie SSPW WP w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego w Białymstoku realizowane jest przez Referat oraz Samodzielne stanowisko pod bezpośrednim nadzorem Zastępcy Dyrektora Departamentu.

Jak podała Dyrektor Departamentu pracownicy Referatu w procesie utrzymania i eksploatacji SSPW WP wykorzystują narzędzia informatyczne w postaci zintegrowanych systemów nadzoru VERAX i ZABBIX, które zbierają informacje z urządzeń IP, DWDM, zasilania, agregatów prądotwórczych, central alarmowych i kontroli dostępu wyświetlając komunikaty w kategoriach: informacja i ostrzeżenie, uszkodzenie/awaria. System VERAX ma zaimplementowaną dodatkową funkcjonalność polegającą na wysyłaniu powyższych informacji na skrzynkę funkcyjną poczty elektronicznej sspw@wrotapodlasia.pl (oraz dodatkowo na konta imienne poczty elektronicznej pracowników Referatu. W czasie godzin pracy alarmy z zintegrowanych systemów nadzoru są wyświetlane na ścianie monitorowej w Centrum Nadzoru Sieci i pozwalają na bieżące obserwowanie stanu sieci przez cały zespół SSPW WP. W przypadku odebrania alarmu o niedziałającym łączu, uszkodzeniu lub awarii urządzenia, w pierwszej kolejności analizowana jest ilość i lokalizacja alarmów pojawiających się w tym samym czasie. Pozwala to na identyfikację zdarzenia związanego z uszkodzeniem kabla światłowodowego lub urządzenia aktywnego, lub pojedynczego w nim podzespołu. W dalszej kolejności wykonywana jest szczegółowa diagnostyka w dziedzinowych systemach nadzoru związanych z poszczególnymi typami urządzeń, która pozwala na dokładne zbadanie konkretnego uszkodzenia lub awarii. W zależności od ilości zidentyfikowanych

³⁶ Mediana ceny UKE wynikające z umów, tj. z uwzględnieniem ewentualnych promocji i opustów.

³⁷ Ceny od 48,41 zł do 192,00 zł w obszarze pozamiejskim i od 35,00 zł do 500,00 zł w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców.

³⁸ Ceny od 0,20 zł do 0,56 zł.

³⁹ Dla beneficjentów POPC i 130 węzłów dystrybucyjnych był to 30 zł za 1U.

⁴⁰ Ceny od 17,00 zł do 663,52 zł.

⁴¹ Usługa nie jest objęta w katalogu usług obowiązkowych do których świadczenia są zobowiązani operatorzy RSS i UKE nie publikuje cen tych usług.

⁴² Ceny od 204,59 zł do 1 100 zł.

⁴³ Ceny od 500,00 zł do 1 611 zł.

nieprawidłowości, ich zakresu i wpływu na usługi świadczone Klientom, podejmowane są decyzje o interwencji w terenie - własnej lub firmy realizującej serwis i wsparcie urządzeń aktywnych, bądź przedsiębiorstwa realizującego liniowe prace optotelekomunikacyjne. Na stronie internetowej SSPW WP w zakładce KONTAKT: <https://ssp.wrotapodlasia.pl/pl/kontakt.html>⁴⁴ zamieszczone są nr telefonów stacjonarnych i mobilnych do kontaktu oraz adres mailowy. Zapewniono też obsługę zgłoszeń i alarmów po godzinach pracy i w dni wolne, bowiem zgłoszenia i alarmy ze zintegrowanych systemów nadzoru wysyłane są w formie wiadomości e-mail na konta poczty imiennej z możliwością ich odczytywania na służbowych smartfonach pracowników Referatu. Funkcjonalność ta, w połączeniu z danymi kontaktowymi telefonów komórkowych oraz ustawione przekierowanie z telefonu stacjonarnego Helpdesk, pozwala na odbieranie i przyjmowanie zgłoszeń telefonicznych o niedziałających usługach od klientów SSPW WP. W przypadku większej liczby dni wolnych od pracy, tj. świąt i tzw. „długich weekendów”, w tym przy ogłoszonych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP, w Referacie ustalane są dyżury pracowników polegające na gotowości do odebrania połączenia telefonicznego lub wiadomości e-mail o uszkodzeniu. W przypadku powzięcia informacji o alarmie lub uszkodzeniu informowany jest Kierownik Referatu i następnie Zastępca Dyrektora oraz Dyrektor Departamentu. Po analizie konkretnego przypadku podejmowana jest decyzja o przystąpieniu do działań w ramach pracy w godzinach nadliczbowych i obsłudze alarmu w formie zdalnej lub wyjazdu w teren i fizycznym usunięciu uszkodzenia. W przypadku awarii wymagających bieżącego monitorowania stanu sieci i informowania Klientów, wdrażane są rozwiązania polegające na połączonych równoległych działaniach zdalnych i wyjazdach w teren pozostającym w stałej dyspozycji samochodem służbowym.

Zaimplementowane w warstwie szkieletowej rozwiązania redundantne oraz uczestnictwo Referatu we wszystkich naradach koordynacyjnych w województwie podlaskim (uzgadnianie projektów budowy lub modernizacji infrastruktury technicznej lokalizowanej w zbliżeniach lub kolizyjnie do SSPW WP) powoduje, że ilość podejmowanych działań po godzinach pracy i w czasie dni wolnych oscyluje wokół pojedynczych przypadków w skali miesiąca. Niewielka ilość zdarzeń i znikomy wpływ na ciągłość świadczonych usług, nie uzasadniają wprowadzania zmian w procesie obsługi alarmów, zgłoszeń i wykonywania napraw. Sytuacja jest stale monitorowana na poziomie Referatu i Dyrekcji Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego. Aktualnie prowadzony był i rozstrzygnięty został nabór na zatrudnienie pracownika do obsługi technicznej⁴⁵, co pozwoli na skuteczniejszą obsługę uszkodzeń, realizację uzgodnień międzybranżowych, obsługę narad koordynacyjnych i wykonywanie pomiarów oraz działań konserwacyjnych w terenie wpływając na zmniejszenie się liczby uszkodzeń i czasu ich obsługi.

W sytuacji zaobserwowania, wraz ze wzrostem bazy Klientów i świadczonych usług, wzrostu liczby uszkodzeń wpływających na ciągłość pracy udostępnianych łączy, zakładane jest wdrożenie w Referacie pracy zmianowej połączonej z wprowadzeniem równoważnego systemu czasu pracy. W dalszej kolejności rozważane będzie uruchomienie w strukturach Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego obsługi zintegrowanych systemów nadzoru UMWP i SSPW WP w trybie 24/7/365 lub wynajęcie firmy zewnętrznej do realizacji takich zadań po godzinach pracy UMWP. Opcją alternatywną pozostaje także wyodrębnienie w dłuższym czasookresie działalności operatorskiej SSPW WP do odrębnej struktury organizacyjnej wraz z rozwojem prowadzonej działalności i ilości obsługiwanych Klientów i usług. (akta kontroli str. 334-429)

Dyrektor Departamentu odnosząc się do rozważanych form prowadzenia działalności operatorskiej wskazała, że zgodnie z drugą decyzją notyfikacyjną każda forma organizacyjna podmiotu publicznego, który pełni funkcję operatora infrastruktury jest dopuszczalna. Przeanalizowano możliwe do zastosowania w przypadku Województwa Podlaskiego warianty spółki oraz jednostki organizacyjnej. Każdy z tych wariantów będzie generował wzrost kosztów działalności. Z uwagi na przewidywane wzrosty kosztów oraz problematyczne coroczne dokapitalizowywanie spółki podjęto decyzję o kontynuowaniu działalności w formule Referatu Wojewódzkiej Sieci Szerokopasmowej i Samodzielnego Stanowiska ds. Ofertowania, Planowania i Rozliczeń w Departamencie Społeczeństwa Informacyjnego.

⁴⁴ Po zmianie strony od 4 października 2022 r. - <https://ssp.wrotapodlasia.pl/pl/kontakt.html>

⁴⁵ Nowy pracownik został zatrudniony z dniem 1 września 2022 r.

Jednocześnie do rozważenia pozostaje wariant wydzielenia odrębnego Biura/Departamentu w obrębie UMWP, lub utworzenia dedykowanej dla działalności telekomunikacyjnej jednostki organizacyjnej województwa podlaskiego, czy to w postaci jednostki budżetowej czy być może spółki celowej. Podobne analizy w zakresie modeli funkcjonowania Operatora SSPW WP były przeprowadzane jeszcze w początkowej fazie działalności operatorskiej, z uwzględnieniem opisanych powyżej wariantów. Jednakże dotychczasowa struktura przychodów i kosztów SSPW WP nie wskazywała na racjonalność zastosowania innych modeli prowadzenia działalności operatorskiej. Warto zauważyć, iż dotychczas funkcjonująca formuła organizacyjna, w zakresie realizacji działalności operatorskiej przez Departament, zapewniła właściwy nadzór i dbałość o wybudowaną infrastrukturę, a także sprawną, rzetelną, ale też elastyczną obsługę Klienta. Przy obserwowanych równolegle w innych województwach, problemach związanych z funkcjonowaniem Operatorów Infrastruktury wybranych w tzw. trybie DBO (Design - Build - Operate), podjęcie się działalności operatorskiej przez Województwo Podlaskie samodzielnie okazało się wbrew wcześniejszym obawom właściwym, a co najważniejsze stabilnym rozwiązaniem.

Województwo Podlaskie jest prekursorem samodzielnej działalności operatorskiej w modelu publicznym, a także źródłem wsparcia i inspiracji dla tych jednostek samorządu terytorialnego, które zostały postawione w takiej konieczności z powodu niewywiązywania się z zawartych umów na operowanie sieciami przez podmioty sektora prywatnego.

Obecnie po zakończeniu okresu trwałości projektu, a jednocześnie w oparciu o aktualny zakres świadczonych usług, ich rozwój, a także zapewnienie właściwego SLA, Województwo Podlaskie będzie podejmowało działania w zakresie opracowania docelowego modelu funkcjonowania, czy to w postaci ponowienia postępowania na wybór OI, lub też poszukiwania optymalnego modelu publicznego. (akta kontroli str. 334-429)

Jak wspomniano w pkt 1.1. tej części wystąpienia pokontrolnego na infrastrukturę SSPW WP składało się 181 węzłów, w tym 173 dystrybucyjnych i 8 szkieletowych. W każdym z tych węzłów była możliwość umieszczenia urządzeń innych operatorów, w tym przestrzeń kolokacyjna (U) w przypadku węzłów szkieletowych wynosiła 64 U i w każdym z nich była możliwość dostawienia szafy na kolejne 42 U. Z kolei w 167 węzłach dystrybucyjnych przestrzeń ta w odrębnej części szafy wynosiła 59 U oraz dodatkowo po 34 U w komorach bocznych części szafy wykorzystywanej przez SSPW WP, zaś w przypadku 6 węzłów dystrybucyjnych zlokalizowanych w budynkach pojemności te były większe, tak jak dla węzłów szkieletowych. W każdym z węzłów możliwa była transmisja danych IP MPLS: po 10 Gbps i po 1 Gbps, zaś w węzłach szkieletowych również DWDM po odpowiednio 100 Gbps, 10 Gbps i 1 Gbps, oraz transmisja danych w technologii SDH (Synchronicznej Hierarchii Systemów Cyfrowych). W każdym węźle były instalacje alarmowe (sygnalizacji włamania i napadu), w węzłach szkieletowych i 6 węzłach dystrybucyjnych zlokalizowanych w budynkach były również systemy kontroli dostępu, zaś w każdym z węzłów szkieletowych również monitoring wizyjny. Węzły szkieletowe były wyposażone również w podwójne systemy klimatyzacyjne, zaś w węzłach dystrybucyjnych była wentylacja mechaniczna.

Przyłącza zasilania węzłów dystrybucyjnych pierwotnie zostały wykonane na 15 kW mocy umownej, jednak w związku z oszczędnościami i brakiem wykorzystania takiej mocy umownej została ona ograniczona w 2016 roku do 5 kW w każdym z tych węzłów. W przypadku 7 z 8 węzłów szkieletowych moc przyłączeniowa wyniosła od początku 21 kW, zaś w przypadku jednego węzła było to 17 kW. Wszystkie węzły szkieletowe były wyposażone w stacjonarne agregaty prądowórcze o mocy pozornej 21 kVA (kilowoltampere) z automatyką SZR⁴⁶, zaś szafy w węzłach dystrybucyjnych posiadały gniazda umożliwiające szybkie podłączenie przewoźnego agregatu prądowórczego. Wszystkie węzły zostały wyposażone w zasilanie awaryjne (akumulatorowe) umożliwiające awaryjne zasilanie urządzeń zasilanych prądem stałym (DC) jak i poprzez inwerter, również zmiennym (AC). W przypadku węzłów dystrybucyjnych zasilanie gwarantowane AC wynosiło 500 VA, zasilane gwarantowane DC czterema akumulatorami 12 V o pojemności 100 Ah każdy. W przypadku węzłów szkieletowych było to odpowiednio 4,5 kVA w przypadku zasilania AC, od 2 do 5 baterii składających się z czterech akumulatorów 12 V o pojemności 150 Ah każdy).

(akta kontroli str. 434-436)

⁴⁶ Uruchamiane automatycznie w przypadku zaniku zasilania sieciowego i wyłączane w przypadku jego powrotu.

Z danych z lat 2020–2021 wynika, że łącznie miało miejsce 77 awarii na sieci SSPW WP (54 w 2020 roku i 23 w 2021 roku), w tym: 24 dotyczące monitoringu sieci (odpowiednio 19 i 5) dotyczące głównie akumulatorów 12V/7Ah zainstalowanych w centralach alarmowych – wszystkie wymienione w ramach gwarancji, zasilania 14 (odpowiednio 13 i 1) co wiązało się głównie z gwarancyjnymi wymianami akumulatorów zasilania rezerwowego 12V/100 Ah (11 wymian), 1 uszkodzenie szafy przez upadające drzewo (w 2021 roku), 20 awarii urządzeń aktywnych (odpowiednio 11 i 9) z tego 12 wymian dokonano w ramach gwarancji, 15 awarii linii kablowych (odpowiednio 9 i 6) w wyniku prac ziemnych oraz 3 awarie serwerów lub macierzy (odpowiednio 2 i 1) wszystkich wymian dokonano w ramach gwarancji. Łącznie 52 awarie zostały zrealizowane z wykorzystaniem gwarancji na urządzenia.

W przypadku 60 z wyżej wymienionych 77 awarii nie wystąpił brak ciągłości świadczenia usług SSPW WP, gdyż uszkodzeniu uległy urządzenia nie związane bezpośrednio z realizacją usług, jak na przykład monitoring sieci (głównie wymiana akumulatorów zasilających te urządzenia), uszkodzenia pojedynczych akumulatorów w zestawach podtrzymujących zasilanie urządzeń, brak świadczenia usług w danej lokalizacji, uszkodzenie samego rurociągu bez uszkodzeń kabli, występowanie podwójnego zasilania transmisją danych w danym węźle (wszystkie węzły szkieletowe). W przypadku pozostałych 17 awarii czas niedostępności usług SSPW WP wynosił od 3 godzin i 30 minut do 23 godzin i 15 minut, tj. nie nastąpiło przekroczenie czasu (24 godzin) na usunięcie awarii przewidzianego w umowach z operatorami (w żadnej z zawartych do końca maja 2022 roku umów z operatorami nie został ustalony inny czas usunięcia awarii niż 24 godzinny, mimo takiej możliwości wynikającej z umowy ramowej). Spośród 17 ww. awarii najdłuższy czas usunięcia (powyżej 7 godzin 30 minut) dotyczył we wszystkich trzech przypadkach naprawy uszkodzonych kabli dystrybucyjnych w wyniku prowadzonych prac ziemnych (odpowiednio: 8 godzin i 15 minut; 22 godziny i 23 godziny i 15 minut). (akta kontroli str. 11-16, 437)

W związku z niedojściem do skutku podczas budowy sieci SPPW WP pierwszego przetargu na wybór operatora i zakup urządzeń aktywnych, co omówiono w pkt. 1.1. tej części wystąpienia pokontrolnego, w 2015 roku ogłoszono odrębny przetarg na urządzenia aktywne, w tym objęcie ich pięcioletnią gwarancją. Tak więc do końca grudnia 2020 roku była zapewniona obsługa serwisowa podmiotu, który wyposażył SSPW WP w urządzenia aktywne. W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ogłoszonego 28 października 2021 roku, od grudnia 2021 roku (na 12 miesięcy) zawarto umowę na usługę wsparcia technicznego wybranych urządzeń w sieci SSPW WP.

(akta kontroli str. 7-10, 653-686)

Dyrektor Departamentu wyjaśniła, że Zastępca Dyrektora, pełniący funkcję Kierownika Projektu oraz pracownicy Referatu Wojewódzkiej Sieci Szerokopasmowej, Członkowie Zespołu Projektowego, jako przedstawiciele Zamawiającego, aktywnie uczestniczyli i współpracowali z wykonawcami części pasywnej, brali udział przy definiowaniu wymagań dotyczących urządzeń aktywnych oraz następnie byli obecni przy ich planowaniu, uruchamianiu i włączaniu usług. Powyższe doświadczenia związane z topologią sieci kablowej, lokalizacjami węzłów oraz typami i modelami urządzeń z grup sprzętowych DWDM, IP, zasilania, alarmów i monitoringu, poparte instruktażami firmowymi, w połączeniu z wykształceniem oraz wieloletnią wcześniejszą praktyką zawodową w branży telekomunikacyjnej, pozwoliły na przejęcie zakresu uprawnień i wejście w rolę użytkownika całości sieci SSPW WP. Kolejne 5 lat okresu gwarancyjnego było związane z doskonaleniem obsługi zintegrowanych systemów nadzoru, dziedzinowych systemów utrzymania, dostępem do dokumentacji technicznej i baz wiedzy producentów sprzętu oraz samodzielnym przeprowadzaniem zmian w konfiguracji związanych z uruchamianiem, przełączaniem i wyłączeniem usług. Nabyta wiedza i umiejętności związane z eksploatacją, diagnostyką, posługiwaniem się dokumentacją techniczną, a także usuwaniem uszkodzeń oraz awarii w infrastrukturze pasywnej i aktywnej, w połączeniu z modułową budową sprzętu aktywnego i zastosowanymi rozwiązaniami redundantnymi, pozwoliły na skuteczną i bezpieczną obsługę, i eksploatację linii kablowych, urządzeń oraz świadczonych klientom usług po zakończeniu okresu gwarancji i wykupionego serwisu. Nieliczne przypadki związane z potrzebą wykonania naprawy uszkodzonego urządzenia, po wcześniejszym przywróceniu pracy łączy i usług, były zlecane do wykonania w ramach zleceń jednostkowych. Zawarta umowa serwisowa i realizowana współpraca z dostawcą usługi pozwala na dalsze

doskonalenie procesów związanych z konfiguracją sprzętu, analizą nieprawidłowości i rozwiązywania nietypowych złożonych problemów. (akta kontroli str. 334-429)

Zgodnie z decyzją notyfikacyjną, o której mowa w pkt. 1.1. tej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego, nie można było rozbudowywać sieci SPPW WP, w tym świadczyć usług detalicznych. Dotychczas sieć SPPW WP nie była rozbudowywana.

(akta kontroli str. 334-429, 577-586)

W świetle umowy ramowej w zakresie dostępu do infrastruktury SPPW WP operator jest zobowiązany do wydawania warunków technicznych na podłączenie do infrastruktury. W latach 2015–2022 (do 20 czerwca) Referat wydał łącznie 519 warunków technicznych dotyczących infrastruktury SSPW WP, w tym odpowiednio: 37, 56, 28, 197, 87, 53, 44 i 17 w 2022 roku (do 20 czerwca). Najwięcej warunków technicznych wydano w latach 2018 i 2019 (odpowiednio 197 i 87) co wiązało się z rozpoczęciem realizacji przez trzech beneficjentów projektów z POPC w zakresie budowy sieci dostępowej szerokopasmowego Internetu.

Spośród ww. 519 warunków technicznych 272 dotyczyło infrastruktury pasywnej (wykorzystania kanalizacji kablowej, ciemnych włókien, umieszczenia urządzeń w węzłach SPPW WP) zaś 247 zarówno infrastruktury pasywnej jak i aktywnej (transmisji danych z dzierżawą włókien, dzierżawą rurociągów, kolokacji). Wnioskodawcom umożliwiano dołączenie do infrastruktury SPPW WP praktycznie w każdym odcinku sieci wskazanym przez wnioskodawcę poprzez umożliwienie nadbudowy studni, zasobnika kablowego lub instalację trójnika rozgałęźnego na rurociągu czy dołączenie do włókien światłowodowych w istniejącej mufie lub instalację dodatkowej mufy kablowej.

(akta kontroli str. 11-16, 334-429)

Analiza losowo wybranych 9 spraw dotyczących wydania warunków technicznych (głównie związanych z nadbudową studni nad kanalizacją kablową lub wykonywania złącz kablowych w miejscach wskazanych przez wnioskodawców), wskazuje, że pracownicy Referatu realizowali to sprawnie i z zachowaniem czasu określonego w umowie ramowej (10 dni roboczych). W siedmiu z tych spraw, warunki takie wydano od 2 do 10 dni, zaś w dwóch sprawach było to 12 i 23 dni robocze, co wiązało się z zaproponowaniem wnioskodawcy innych możliwości podłączenia do infrastruktury SSPW WP i oczekiwaniu na jego decyzję lub przygotowaniem wcześniejszych założeń technicznych dla różnych lokalizacji z których ostatecznie wnioskodawca wskazał jedną z nich. Wydaniu warunków technicznych towarzyszyło przedstawienie szacunkowych kosztów związanych z realizacją podłączeń, jak i kosztów późniejszego korzystania z infrastruktury w przypadkach, gdy wnioskodawca o to wystąpił.

(akta kontroli str. 11-16, 438-439)

Jak wspomniano, w tej części wystąpienia pokontrolnego, infrastruktura SSPW WP nie była rozbudowywana. Stąd też w corocznych sprawozdaniach do UKE Urząd wykazywał ten sam stan sieci SSPW WP. Dane w tym zakresie, zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 7 maja 2010 o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej, były wprowadzane do systemu SIIS z zachowaniem wymaganego terminu (do 31 marca za rok poprzedni).

(akta kontroli str. 577-586)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zarząd Województwa, wobec nieskuteczności prób wyłonienia operatora zewnętrznego, samodzielnie pełnił rolę operatora SSPW WP, zapewniając personel o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu. Dotychczasowa organizacja pracy, infrastruktura sieci i automatyzacja systemu nadzoru nad pracą sieci, jak też wsparcie serwisowe po zakończeniu budowy sieci (w okresie pięcioletniej gwarancji i w ograniczonym zakresie po jej upływie) przyczyniły się do niewielkiej skali awarii charakteryzujących się brakiem świadczenia usług (17 z 77 analizowanych awarii). Czas ich usunięcia nie przekroczył warunków wynikających z umowy ramowej. Sprawnie opracowano umowę ramową, pozwalającą na niezwłoczne podjęcie roli operatora, jeszcze w trakcie trwania procedur związanych z wyłonieniem operatora. W umowie ramowej wprowadzano zmiany w zakresie nowych usług, jak również obniżając stawki poprzez system promocji i opustów, dostosowując zarówno usługi i stawki do potrzeb zgłaszanych przez operatorów.

2. Działania zmierzające do pozyskania OSD wykorzystujących infrastrukturę SSPW WP.

Opis stanu faktycznego

Z danych UMWP dotyczących infrastruktury SSPW WP wynika, że następował systematyczny wzrost jej wykorzystania, niemniej jej wykorzystanie, mimo podejmowania licznych działań w celu dostosowania usług SSPW WP do potrzeb operatorów (co omówiono w pkt. 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego), było niewielkie. Przekładało się to na uzyskiwany wolumen przychodów, nie pokrywający kosztów funkcjonowania SSPW WP, co omówiono szerzej w pkt 3.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. I Tak:

1. Zajętość ciemnych włókien na potrzeby operatorów wynosiła na koniec 2021 roku 0,77% ich całkowitej długości dostępnej innym operatorom (662,7 km z 85.580,9 km). Wg stanu na maj 2022 roku zajętość ta wzrosła do 0,88% (753,6 km z 85.580,9 km). Odnosząc powyższą zajętość do długości samej sieci (1.885,2 km) było to odpowiednio: 35,15% i 39,97%.

2. Zajętość kanalizacji kablowej dostępnej dla operatorów (5.050,6 km) wg stanu na maj 2022 roku wynosiła 3,45% (174,5 km). Odnosząc powyższą zajętość do długości samej sieci (1.885,2 km) było to 9,25%.

3. Wykorzystanie węzłów SSPW WP wg stanu na maj 2022 roku wynosiło 69,1% (wykorzystywanych było 125 z 181 węzłów), przy czym w przypadku 69 węzłów (38,1%) były one wykorzystywane przez jednego operatora, w tym w przypadku 36 tych operatorów i węzłów było to połączenie jedynie szkoły w ramach OSE. (akta kontroli str. 484-503)

W latach 2016–2021 systematycznie rosła liczba umów zawartych na poszczególne usługi i tak:

- z siedmiu do 59 wzrosła liczba umów dzierżawy ciemnych włókien,
- z 18 do 138 wzrosła liczba umów dzierżawy kanalizacji kablowej,
- z 47 do 178 wzrosła liczba umów kolokacji urządzeń w węzłach,
- z siedmiu (w 2017 roku⁴⁷) do 151 wzrosła liczba umów transmisji VPN IP.

Natomiast w zakresie transmisji: dostępu do SI i TD Ethernet wzrost był niewielki (odpowiednio z trzech do siedmiu i z 18 do 23 umów), co wynikało z wprowadzenia od września 2017 roku usługi transmisji VPN IP. Ogółem liczba kontrahentów usług SSPW WP wzrosła z 16 do 37. Dane dotyczące uzyskiwanych przychodów omówiono w pkt. 3.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. (akta kontroli str. 441-483)

Z analizy danych UKE dotyczących zasięgów sieci internetowych przewodowych w województwie podlaskim z lat 2017–2021 (będących wynikiem inwentaryzacji⁴⁸) wynika, że w okresie tym systematycznie rosła liczba punktów adresowych z zasięgiem sieci światłowodowej, było to odpowiednio: 36.352, 48.513, 56.405, 61.688 i 91.703 niepowielających się punktów adresowych⁴⁹. Wzrost ten był wynikiem zarówno programu POPC, jak i korzystania z usług SSPW WP, bowiem w przypadku beneficjentów POPC było to odpowiednio (uwzględniając wszystkie zasięgi tych beneficjentów⁵⁰): 11.453, 14.733, 13.468, 18.328 i 46.884, co było głównie efektem realizacji projektów POPC w 2020 i 2021 roku. Natomiast bez uwzględnienia beneficjentów POPC oraz Orange⁵¹ zasięgi sieci światłowodowej obejmowały odpowiednio: 24.735, 32.457, 43.384, 41.428⁵² i 44.669 niepowielających się punktów adresowych, zaś od 48,2% w 2017 roku do 74,7% w 2021 roku tych zasięgów było generowanych przez kontrahentów SSPW WP, co wskazuje na przyczynienie się infrastruktury SSPW WP do rozwoju sieci światłowodowej bez wykorzystywania środków publicznych. (akta kontroli str. 504-509)

Mimo powyższych wzrostów, poziom nasycenia punktów adresowych siecią światłowodową na poziomie 91.703 unikatowych punktów adresowych wg stanu na koniec 2021 roku

⁴⁷ Tj. w roku wprowadzenia usługi VPN IP.

⁴⁸ Inwentaryzacji prowadzonej na podstawie rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 24 lutego 2014 r. sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych (Dz.U. poz. 276).

⁴⁹ Po wyeliminowaniu powielających się punktów adresów, z uwagi na wykazywanie zasięgu przez kilku operatorów, szczególnie w budynkach wielorodzinnych w dużych miastach.

⁵⁰ Również z działalności komercyjnej nie dofinansowywanej ze środków POPC.

⁵¹ Z uwagi na bardzo zróżnicowane zasięgi podawane przez tego operatora w poszczególnych latach.

⁵² Dane te uwzględniają jednego z operatorów który wykazywał duże zmiany zasięgów w poszczególnych latach, bez jego uwzględnienia (oraz beneficjentów POPC i Orange) liczba zasięgów kształtowała się odpowiednio: 17.498, 25.262, 32.879, 36.159 i 38.546

(uwzględniając wszystkich operatorów) nie przekracza połowy stanu budynków mieszkalnych w województwie, których liczba wg spisu powszechnego z 2021 roku wynosiła 240,7 tys., a z uwzględnieniem 16,9% niezamieszkałych to 200,0 tys. budynków zamieszkałych. Zważywszy, że jeden z beneficjentów POPC do końca 2021 roku nie wykazał 13.918 punktów adresowych z deklarowanych do wykonania, zaś kolejny beneficjent POPC ma zrealizować do 30 listopada 2023 roku 8.366 punktów adresowych to, nadal ok 86,0 tys. budynków mieszkalnych zamieszkałych pozostaje poza zasięgiem sieci światłowodowej (43%)⁵³. Wielkości te są zbliżone do danych UKE, które w 2020 roku oszacowało liczbę białych punktów adresowych na terenie województwa podlaskiego na 85.849 punktów (z uwzględnieniem inwestycji planowanych przez operatorów do realizacji w okresie trzech lat, głównie wynikających z realizacji projektów POPC). (akta kontroli str. 504-509)

Jak wspomniano w pkt. 1.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Urząd (jako właściciel i operator SSPW WP) nie otrzymywał informacji o planowanych i projektowanych przez beneficjentów POPC przebiegach sieci mimo starań w tym zakresie. Informacje takie pozyskiwał wybiórczo, gdy beneficjenci występowali o warunki techniczne na podłączenie się do infrastruktury SSPW WP w konkretnych lokalizacjach lub gdy był zapraszany do uzgadniania dokumentacji projektowej w punktach kolizyjnych (ZUD). W efekcie tych uzgodnień analizowano przebiegi sieci i zwracano uwagę na nieuzasadniony brak wykorzystania infrastruktury SSPW WP przez beneficjentów POPC. Korespondencja w tej sprawie była kierowana do CPPC oraz do wiadomości Ministra Cyfryzacji, Prezesa UKE jak również i Prezesa Rady Ministrów. I tak:

- 9 maja 2018 Marszałek Województwa skierował do Dyrektora CPPC pismo wskazujące, że dotychczasowe trzy konkursy POPC nie promowały punktów połączenia z infrastrukturą szkieletową i dystrybucyjną SSPW WP, mimo że w trakcie jej budowy przyjęto założenie, że sieć ta będzie stanowiła podstawę, bazę i szkielet do budowy sieci w warstwie dostępowej, w tym również planowanych do realizacji w kolejnej perspektywie finansowej UE. Wskazał również, że w Narodowym Planie Szerokopasmowym zakładano wsparcie projektów w zakresie budowy sieci dostępowych o przepływności powyżej 30 MB/s jako uzupełnienie istniejącej infrastruktury szkieletowo-dystrybucyjnej powstałej w ramach perspektywy 2007–2013, a wykorzystanie środków publicznych miało być sekwencją wydarzeń wzajemnie na siebie oddziaływujących. Marszałek wskazał, że w projekcie nie kategoryzowano białych punktów adresowych, w wyniku czego wnioskodawcy/beneficjenci wybrali najbardziej dogodnie dla siebie lokalizacje gospodarstw, tj. także w granicach największych miast lub ich otoczeniu, skutkiem czego jest praktycznie pozbawione szans połączenie do szybkiej sieci internetowej obszarów najtrudniejszych i najbardziej kosztownych do objęcia zasięgiem. Marszałek wskazał, że aktualnie trwa intensywny proces projektowania infrastruktury telekomunikacyjnej planowanej do wybudowania w ramach POPC. Trasy przebiegu projektowanych sieci POPC nie zostały opublikowane. Podanie do publicznej wiadomości przebiegów sieci POPC pozwoliłoby dla Operatora SSPW WP na zaproponowanie połączeń i wykorzystania, w celu optymalizacji trasy POPC oraz objęcie jej zasięgiem jak największej liczby mieszkańców województwa podlaskiego. Otrzymujemy zawiadomienia o naradach koordynacyjnych przy starostwach powiatowych. Jako uczestnicy tych narad analizujemy zgłaszane do uzgodnień dokumentacje i odnosimy wrażenie, że niestety sieci dostęgowe POPC projektowane są z pominięciem wykorzystania infrastruktury SSPW WP. Beneficjenci dążą do budowy własnych, niezależnych sieci, także w warstwie szkieletowo – dystrybucyjnej. Przykład stanowi chociażby planowana w oparciu o przygotowane mapy do celów projektowych budowa sieci Beneficjenta pomiędzy miejscowościami Dąbrówki i Studzianki o długości ok. 4 km. Dokładnie pomiędzy tymi miejscowościami przebiega linia SSPW, którą można wykorzystać i nie powielać istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej, a właściwiej nie ponosić po raz drugi nakładów na połączenie tych miejscowości siecią szerokopasmową. W Michałowie projektowana jest budowa szafy telekomunikacyjnej w bezpośrednim sąsiedztwie szafy z węzłem SSPW z wolną przestrzenią na umieszczenie urządzeń i przełącznic operatorów dostępowych wraz z rezerwą mocy

⁵³ Z uwzględnieniem wszystkich budynków mieszkalnych poza zasięgiem sieci NGA pozostaje 126,7 tys. budynków, tj. 52,6%.

i utrzymaniem zasilania. Podobnie w miejscowości Wyszki w ramach POPC zakładana jest budowa szafy telekomunikacyjnej bezpośrednio obok istniejącej SSPW. Marszałek dodał również, że dalsze przykłady braku wykorzystania SSPW i dublowania infrastruktury można mnożyć, a w toku prowadzonych właśnie prac projektowych pojawiać się będą nowe przypadki tego typu, a wykorzystanie SSPW pojawia się zwykle tylko w przypadku, gdy zarządca drogi (GDDKiA lub Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich) odmawia zlokalizowania nowej infrastruktury, tam, gdzie jest już infrastruktura telekomunikacyjna lub na odcinkach problematycznych, takich jak np. tereny Lasów Państwowych. Ze strony operatorów realizujących inwestycje POPC otrzymujemy zwrotne informacje o skomplikowanej i długotrwałej procedurze rozpatrywania oraz zatwierdzania zmian w realizowanych umowach POPC, co w praktyce uniemożliwia wprowadzenie zmian i wykorzystanie SSPW do budowy sieci dostępowych. Jedynie w obszarze inwestycyjnym obejmującym północną część województwa podlaskiego Beneficjent wykazuje zainteresowanie wykorzystaniem SSPW WP w szerszym zakresie. Marszałek dodał, że dzierżawa istniejącej infrastruktury jest wielokrotnie tańsza od budowy nowej. Zaoszczędzone w ten sposób środki mogłyby zostać przeznaczone na podłączenie zdecydowanie większej liczby punktów adresowych. W jego ocenie największe efekty POPC zostałyby osiągnięte, gdyby program realizowany był zgodnie z założeniami Narodowego Planu Szerokopasmowego, a więc w oparciu o istniejące RSS (budowa sieci dostępowych od istniejących węzłów; połączenia pomiędzy miejscowościami w oparciu o dzierżawę istniejącej infrastruktury). Instytucje przyznające środki publiczne mają prawo określać warunki ich wykorzystania. Zdaniem Marszałka niezbędne jest podjęcie szybkich działań naprawczych. Należy w jak największym stopniu ograniczyć budowę nowych odcinków sieci i szaf telekomunikacyjnych, które powielają odcinki i węzły istniejące oraz zmaksymalizować wykorzystanie infrastruktury powstałej z udziałem środków pomocowych w poprzedniej perspektywie finansowej 2007–2013. Sprzyjać temu powinno także zaangażowanie samorządów regionalnych w zoptymalizowanie wykorzystania istniejących sieci, także poprzez umożliwienie dokonania analiz zaplanowanych przebiegów sieci w ramach POPC i porównanie ich z istniejącymi zasobami RSS. Należy także umożliwić Beneficjentom POPC wprowadzenie stosownych zmian w umowach i wnioskach o dofinansowanie projektów. Proszę wziąć pod uwagę, że podobna sytuacja może występować także w innych regionach kraju, co tylko zwiększa skalę problemu. Pismo to zostało przekazane również do wiadomości Ministra Cyfryzacji. W dniu 15 maja 2018 r. odbyło się w CPPC spotkanie przedstawicieli Samorządu Województwa oraz beneficjentów KOBA Sp. z o.o. (dalej „KOBA”) i IDEALAN SP z o.o. (dalej „IDEALAN”), na którym zadeklarowano, że CPPC będzie przeciwdziałać dublowaniu infrastruktury zaś beneficjenci będą wykorzystywać SSPW.

- W związku z brakiem odpowiedzi na powyższe pismo 30 lipca 2018 Marszałek Województwa skierował do Dyrektora CPPC kolejne pismo, dołączając poprzednie. Pismo to zostało przekazane również do wiadomości Ministra Cyfryzacji i Prezesa UKE. W odpowiedzi Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji w piśmie z 24 sierpnia 2018 r. wskazała, że celem projektów dofinansowywanych w ramach I osi POPC jest realizacja sieci dostępowych umożliwiających korzystanie z szerokopasmowego Internetu przez odbiorców ostatecznych. Biorąc to pod uwagę dopuszczone do finansowania są wyłącznie projekty, których głównym celem jest rozmieszczenie sieci dostępowej. Dodała, że zgodnie z Katalogiem wydatków kwalifikowanych w projektach realizowanych w ramach I osi priorytetowej POPC (pkt. 4.2.2) „Wydatki poniesione na pokrycie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są kwalifikowalne wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej i nie jest możliwe lub uzasadnione skorzystanie z istniejącej infrastruktury lub usług hurtowych świadczonych przez innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na danym obszarze. Aktywne elementy sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są niekwalifikowalne zgodnie z katalogiem wydatków niekwalifikowalnych”. Podsekretarz dodała, że w związku z powyższymi zapisami, przebiegi sieci w projektach POPC są sprawdzane w różnych fazach realizacji inwestycji, zaś wszystkie przypadki noszące znamiona nieuzasadnionego powielania

infrastruktury są poddawane wnikliwej analizie przez SCPPC i UKE, a przedstawione przez Marszałka przykłady zostały przekazane do UKE.

- W piśmie z 16 maja 2019 r. skierowanym do Dyrektora CPPC Wicemarszałek Województwa poruszył kolejne przypadki dublowania infrastruktury SSPW WP przez beneficjentów POPC. W piśmie oszacowano też koszty (na podstawie wartości realizowanych projektów oraz zadeklarowanych przez beneficjentów długości budowanych sieci) km sieci realizowanej przez beneficjentów na terenie województwa – określając, że jest to średnio 39 555,31 zł/km (netto), podczas gdy wg stanu dotychczasowej dzierżawy infrastruktury SSPW przez tych beneficjentów koszt dzierżawy 1 km przez rok wynosił 906,73 zł (netto). Wskazano również na coraz liczniejsze przypadki wypowiedzienia umów dzierżawy SSPW przez obecnych beneficjentów w miejscach gdzie zbudowali sieci ze środków poprzedniej perspektywy, a wymogiem było właśnie korzystanie z tej infrastruktury SSPW WP, gdzie analiza danych z inwentaryzacji z 2017 roku wskazuje wybudowanie przez beneficjentów równoległych sieci, zaś podejmowane działania w obecnej perspektywie wskazują na podobne procesy, jak na przykład budowa sieci na odcinku ok 55 km pomiędzy Sobolewem a Michałowem. Podano również przykłady dotyczące: węzłów Pańki, Tykocin, Zawady, Suraż i zbędnej budowy części relacji w obszarze tych węzłów oraz wypowiedzenia dzierżawy ciemnego włókna w relacji Sokółka – Szudziałowo prawdopodobnie w związku z wybudowaniem własnego odcinka przez beneficjenta w ramach POPC. 31 lipca 2019 r. Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju [będące wówczas IZ POPC] zwróciło się do Dyrektora CPPC z prośbą zajęcie stanowiska na temat ww. pisma. Dopiero w piśmie z 5 czerwca 2020 r. CPPC odniesiono się do spraw poruszonych w ww. piśmie, wskazując, że „na podstawie otrzymanych od Beneficjenta wyjaśnień oraz przeprowadzonych kontroli w miejscu realizacji projektu Centrum Projektów Polska Cyfrowa nie zidentyfikowało na chwilę obecną żadnych nieprawidłowości. Ponadto informuję, że jednym z elementów dokumentacji konkursowej był wykaz punktów adresowych możliwych do objęcia zasięgiem sieci, zarówno Centrum Projektów Polska Cyfrowa, jak i żadna z pozostałych instytucji zaangażowanych w przygotowanie konkursu w ramach działania 1.1 POPC nie mogą narzucać Beneficjentowi finalnej listy Punktów Adresowych, które obejmie zasięgiem budowanej w ramach projektu sieci, jest to tylko i wyłącznie indywidualna decyzja Beneficjenta, którą uzasadnia wiele czynników....”.
- Zarząd Województwa odpowiadając 1 października 2020 r. na ww. pismo z CPPC (z 5 maja 2020 r.) wskazał, że pismo zostało oparte na nieprawdziwych, w ocenie Zarządu, wyjaśnieniach beneficjenta. Ponownie przeanalizował omówione przypadki, jak również analizy danych podawanych przez beneficjenta w konfrontacji z cennikiem SSPW i danymi przestrzennymi dołączając opisy graficzne. Wskazując m.in. na przykłady budowy „linii dystrybucyjnych” o długości przekraczającej nawet 40 km jak i możliwe niepotrzebne wydatki, które mogły być fatycznie wykorzystane na budowę linii dystrybucyjnych. Pismo to zostało przekazane do wiadomości: Prezesa Rady Ministrów, Ministra Cyfryzacji, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Prezesa UKE.
- W odpowiedzi z 26 lutego 2021 r. CPPC, podało między innymi w przypadku kwestionowanego obszaru białostockiego minimalna liczba gospodarstw domowych do objęcia zasięgiem została określona na poziomie 8.924. Beneficjent projektu Koba zadeklarował objęcie zasięgiem 15.222 gospodarstw domowych, a więc minimum pokrycia zostało zwiększone o ponad 50%. Pokazuje, że przyjęte przez Beneficjenta założenia pozwoliły na jeszcze efektywniejsze wykonanie sieci niż zostało to przyjęte na etapie wyznaczania obszarów konkursowych. W piśmie podkreślono również, że CPPC nie może narzucić beneficjentom, jakie punkty adresowe mają realizować, a ich wybór jest wyłącznie decyzją inwestycyjną danego przedsiębiorstwa. Podkreślono również, że startując do II konkursu beneficjent, który złożył wniosek o dofinansowanie na początku 2017 roku musiał wykonać wcześniej szczegółowe analizy i wstępną koncepcję sieci [konkurs ogłoszono 30 września 2016 r. – zaś nabór trwał od 31 września 2016 r. do 17 lutego 2017 r.], a jednocześnie koszty korzystania z SSPW wykazywane przez beneficjenta odnosiły się do cennika obowiązującego w chwili przygotowywania koncepcji. Do pisma dołączono stanowiska UKE w zakresie kwestionowanych

przebiegów sieci. Z pism UKE wynika, m.in., że część odcinków wskazanego beneficjenta nie została wybudowana (rozliczona) ze środków projektu, wobec tego uwagi Samorządu Województwa są niezasadne, natomiast w przypadku części kwestionowanych odcinków wskazano na zaistnienie „anomalii” w budowie sieci i możliwość wykorzystania infrastruktury SSPW WP. W piśmie CPPC nie odniesiono się do tych kwestii stwierdzonych przez UKE.

- Odnosząc się do powyższego pisma Członek Zarządu Województwa Podlaskiego w piśmie z 23 grudnia 2021 r. wskazał, m.in., że: zdaniem CPPC o efektywności projektu przesądzać ma fakt jego wyboru w procedurze konkursowej. Tymczasem z przekazanych wyjaśnień UKE wynika, że w badanym projekcie występowały „anomalie” już na etapie oceny wniosku, które następnie zostały ponownie potwierdzone przez UKE po naszych zgłoszeniach. Nie mamy wiedzy o podjętych przez Państwa krokach w tej sprawie. Możemy podejrzewać, że ograniczyli się Państwo jedynie do otrzymania wyjaśnień od KOBY i opinii UKE, które następnie zostały przekazane Województwu Podlaskiemu. Pozytywna ocena wniosku nie przesądza o późniejszej prawidłowej realizacji projektu. „... Twierdzą Państwo, że złożenie wniosku przez KOBĘ na początku 2017 r. ma sankcjonować jego późniejszą nieefektywną realizację. Beneficjent rzekomo nie mógł wykorzystać sieć SSPW, bo w koncepcji nie założył jej wykorzystania.”” Chybnym jest też argument o zbyt późnych zmianach w ofercie SSPW. Należy powtórzyć, że ceny dzierżawy włókna są na niezmiennym poziomie od początku naszej działalności w 2016 r., promocyjna dzierżawa kanalizacji w cenie 120 zł netto/km ogłoszona była w lipcu 2017 r., a beneficjent KOBY [jak i inni beneficjenci i operatorzy] był informowany na bieżąco o naszej ofercie i wprowadzanych zmianach. Dodatkowo pomijają Państwo fakt, że KOBY dokonała wyboru generalnego wykonawcy – firmy IDEALAN dopiero po drugim ogłoszeniu zamówienia (...) na początku 2018 r. Zadaniem generalnego wykonawcy było także zaprojektowanie sieci. Piszą Państwo o „fazie projektowania” w 2017 r., kiedy faktycznie rozpoczęła się ona dopiero w 2018 r. po podpisaniu umowy z generalnym wykonawcą. W piśmie omówiono również poszczególne przypadki poddane analizie UKE przedstawiając swoje stanowisko, wskazano również, że: „Brak wykorzystania w POPC wybudowanych w poprzedniej perspektywie RSS-ów potwierdza w sprawozdaniu specjalnym Europejski Trybunał Obrachunkowy „Sieci szerokopasmowe w państwach członkowskich UE” – pomimo poczynionych postępów nie wszystkie cele strategii „Europa 2020” zostaną osiągnięte. Trybunał stwierdził, że w przypadku Polski sposób monitorowania programów operacyjnych nie uwzględnia problemu niedostatecznego wykorzystania infrastruktury szkieletowej zbudowanej przez województwa. Ponadto właściwe organy w Polsce nie zapewniły skoordynowanego wykorzystania środków.” Odpowiedź ta została przekazana do wiadomości: Prezesa Rady Ministrów, Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odpowiedzialnego za cyfryzację, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Prezesa UKE.

Ponadto w dniu 9 maja 2019 r. odbyło się w UMWP spotkanie przedstawicieli UMWP, Ministra Cyfryzacji, CPPC oraz beneficjentów POPC (KOBY, PSI i IDEALANU). Podczas spotkania przedstawiciele beneficjentów uzasadniali brak wykorzystania infrastruktury SSPW WP, jak również działania utrudniające realizację przez nich projektów (dotyczące głównie sprawy zarządców dróg i konieczności uzgodnień dokumentacji projektowej przebiegu sieci na styku pasów drogowych, gdzie jest infrastruktura SSPW WP). Przedstawiciele UMWP przedstawiali swoją argumentację i szczegółowe pytania, lecz na ich część przedstawiciele beneficjentów nie byli w stanie odpowiedzieć (na przykład na temat potrzebnych mocy zasilających w szafach przyłączeniowych). W podsumowaniu spotkania ustalono: powołanie grupy roboczej ds. technicznego uzgadniania sieci (z przedstawicieli beneficjentów i Departamentu) [przedstawiciele Departamentu w okresie od 9 maja do 17 czerwca 2019 r. odbyli spotkania dotyczące przebiegu sieci POPC z których sporządzono notatki, które zostały przesłane do weryfikacji beneficjentom, tylko jeden z nich wniósł uwagi, a ostatecznie żadna z notatek nie została podpisana przez beneficjentów do dnia ich wysłania do CPPC, tj. 25 czerwca 2019 r. – dalszej współpracy w zakresie grupy roboczej nie było], beneficjenci zadeklarowali chęć współpracy, a także przeanalizowania przebiegu sieci wskazując że problemem są już zaprojektowane i rozliczone odcinki, dodając że gdyby cennik (SSPW WP) został przyjęty rok temu wiele by zmienił [z ustaleń niniejszej kontroli wynika, co omówiono szczegółowo

w pkt. 1.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, że zasadnicze zmiany cennika SSPW WP pod kątem POPC zaszły w 2017 roku, tj. przed wyborem przez poszczególnych beneficjentów generalnych wykonawców w formule projektuj i buduj, w tym też roku były prowadzone w UMWP spotkania z beneficjentami POPC – w kwietniu i październiku 2017 roku], beneficjenci zadeklarowali przekazanie wstępnie zaprojektowanych przebiegów sieci budowanych w ramach POPC, na spotkaniu ww. grupy roboczej [przedstawiciele Departamentu nigdy nie otrzymali projektowanych przebiegów sieci], ustalono o analogicznym spotkaniu po miesiącu [kolejne takie spotkanie takie już się nie odbyło]. (akta kontroli str. 178-333, 334-429, 867-870)

Jednocześnie Samorząd Województwa, w związku z przygotowywaną ofertą umów długoterminowej dzierżawy – o której mowa w pkt 1.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, wystąpił do CPPC (28 marca 2018 r.) o zajęcie stanowiska przez CPPC w sprawie kwalifikowalności długoterminowych umów dzierżawy infrastruktury SSPW WP w POPC, tzw. umów IRU. Odpowiedź w tej sprawie uzyskano 28 czerwca 2018 r.

(akta kontroli str. 7-10, 334-429)

Wykorzystanie usług sieci SSPW WP przez beneficjentów POPC w ramach wymienionych w pkt. 1.3 ofert im dedykowanych (stan na dzień 29 czerwca 2022 r.) przedstawiało się następująco:

1. Promocja Kolokacja POPC: KOBA – 4 umowy na łącznie 4U; IDEALAN – 13 umów na łącznie 14U; Podlaska Sieć Internetowa Sp. z o.o. (dalej „PSI”) – 10 umów na łącznie 10U.
2. Promocja Dzierżawa HDPE 40: KOBA – 14 umów na łącznie 18,072 km kanalizacji; IDEALAN – 9 umów na łącznie 17,886 km kanalizacji; PSI – 16 umów na łącznie 26,637 km kanalizacji.
3. VPN IP MPLS Standard CWDM⁵⁴: KOBA – brak; IDEALAN – łącznie dwa punkty w sieci VPN z opcją CATV 1550 nm. (we wniosku z 19.03.2018 r. zgłaszano wykorzystanie Standard CWDM w 16 punktach w sieci VPN); PSI – brak.
4. Długoterminowa dzierżawa infrastruktury: KOBA – 1 umowa na dzierżawę 0,435 km kanalizacji na okres 16 lat; IDEALAN – brak; PSI – brak.
5. Promocja SSPW WP dla OSE: KOBA – transmisja do 2 szkół z kolokacją jednego U; IDEALAN – transmisja do 25 szkół z kolokacją pięciu portów i dzierżawą ciemnego włókna 1j 51,776 km oraz dzierżawą kanalizacji 2,086 km; PSI – transmisja do 18 szkół z kolokacją czterech U i kolokacją jednego portu, dzierżawą ciemnego włókna 1j 15,363 km oraz dzierżawą kanalizacji 3,054 km.

Wg wyjaśnień Pani Dyrektora Departamentu efekty wprowadzanych zmian do oferty SSPW WP w większości na wniosek i wyraźne oczekiwanie beneficjentów POPC skutkowało wygenerowaniem ok. 24% całkowitych dochodów ze sprzedaży usług telekomunikacyjnych za 2021 rok od beneficjentów II konkursu POPC przy czym pozostałe 76% dochodów wygenerowali pozostali Klienci SSPW WP na potrzeby podłączenia do sieci mieszkańców województwa podlaskiego, firm, masztów BTS, w ramach inwestycji własnych bez dofinansowania środkami publicznymi pochodzącymi z budżetu UE. Pani Dyrektora dodała również, że w pozostałych województwach Polski Wschodniej, szczególnie w województwie świętokrzyskim proporcje struktury dochodów są zgoła odmienne, gdzie nawet ponad 80% dochodów generują beneficjenci POPC, którzy realizują projekty budowy sieci dostępowych w oparciu o istniejące zasoby publicznych regionalnych sieci szerokopasmowych. (akta kontroli str. 334-429, 441-483)

Odnosząc się do skali wykorzystania infrastruktury SSPW WP przez beneficjentów POPC, Dyrektora Departamentu podała, że Województwo Podlaskie, jako właściciel infrastruktury SSPW WP i jednocześnie Operator, wykazało się bardzo dużą otwartością, starannością i elastycznością w zakresie zarówno właściwego zapoznania rynku telekomunikacyjnego z infrastrukturą SSPW WP, a także przedstawienia Oferty Ramowej, a następnie jej kształtowania w oparciu o pojawiające się potrzeby rynkowe, z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie uwarunkowań formalno-prawnych wynikających przede wszystkim z Decyzji KE, a także referencyjnych cen rynkowych RSS publikowanych przez

⁵⁴ CWDM (z ang. Coarse Wavelength Division Multiplexing) jest techniką zwielokrotnienia falowego, umożliwiającą przesyłanie do 18 kanałów optycznych jednym włóknem światłowodowym, zwiększając w ten sposób pojemność informacyjną tego włókna.

UKE. Do czynników przemawiających za niewystarczającym wykorzystaniem sieci SSPW WP w budowie POPC na terenie województwa podlaskiego w naszej ocenie można zaliczyć:

brak właściwego uwzględnienia potencjału Regionalnych Sieci Szerokopasmowych zbudowanych z udziałem środków UE,

brak szczegółowych wymagań formalno-prawnych, ekonomicznych i technicznych uwzględniających potrzebę zachowania komplementarności infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym w szczególności zbudowanej z udziałem środków publicznych pochodzących z budżetu UE,

nową w stosunku do perspektywy finansowej 2007–2013 inwentaryzację obszarów dopuszczalnej interwencji, co sprawiło, że obszary tzw. "szare" – z infrastrukturą jednego podmiotu i „czarne” – z infrastrukturą więcej niż 1 podmiotu, stały się obszarami „białymi” wykazującymi braki w dostępie do usług telekomunikacyjnych; atrakcyjne popytowo obszary były z tego względu omijane przy budowie SSPW WP z uwagi na ograniczenia inwentaryzacji,

odwrócenie zasad interwencji w stosunku do perspektywy 2007–2013 poprzez zapewnienie dowolności wyboru punktów adresowych z preferencją adresów „łatwiejszych” do realizacji. Przez co punkty adresowe „trudno dostępne”, stały się jeszcze trudniejsze do realizacji, co potwierdza brak zainteresowania udziałem w kolejnych konkursach innych operatorów niż Beneficjenci konkursu I i II,

specyfika Beneficjentów w województwie podlaskim jako podmiotów już posiadających własną infrastrukturę na terenie obszarów realizacji inwestycji z udziałem POPC,

brak obiektywnych narzędzi pozwalających jednoznacznie potwierdzić spełnienie wymogu, że założenia projektów realizowanych z dofinansowaniem ze środków POPC nie dublują już funkcjonujących, które są już eksploatowane lub zostały wytworzone w innych projektach, co w konsekwencji prowadzi do ograniczania do minimum dzierżawy obcej infrastruktury, a maksymalizację wydatków inwestycyjnych,

braku zapewnienia wglądu do założeń technicznych projektów POPC zarówno na etapie wnioskowania o dofinansowanie, ale także na etapie realizacji, w tym przygotowania założeń technicznych w postaci konsultacji społecznych czy też w trybie dostępu do informacji publicznej,

braku udziału w procesie udzielania dofinansowania na realizację projektów telekomunikacyjnych, różnych szczebli samorządów: gminnego, powiatowego i regionalnego, na wszystkich etapach: od koncepcji po projektowanie i realizację, co pozwoliłoby na właściwą weryfikację inwentaryzacji w terenie, w tym możliwość ustalenia racjonalnych celów interwencji publicznej w obszarze telekomunikacji.

(akta kontroli str. 334-429)

Z analizy wydawania warunków technicznych, co omówiono w pkt. 2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego wynika, że wydając warunki techniczne pracownicy Referatu proponowali operatorom rozwiązania zmierzające do jak najszerszego wykorzystania infrastruktury SSPW WP. Działania takie były również prowadzone poprzez organizowanie spotkań i konferencji dotyczących funkcjonowania SSPW WP oraz systematycznego wprowadzania ofert promocyjnych w zakresie wykorzystania Infrastruktury, co omówiono szczegółowo w pkt. 1.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Pracownicy Referatu uczestniczyli podczas podłączania się operatorów do infrastruktury SSPW WP, co potwierdzają obciążenia tych operatorów usługami nadzoru wg stawek godzinowych. (akta kontroli str. 441-483)

Dyrektor Departamentu podała, że Województwo Podlaskie, jako Beneficjent PO RPW 2007–2013, w ramach obowiązków utrzymania trwałości projektu, a także w trosce o jak największe wykorzystanie SSPW WP do celów zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych mieszkańcom województwa podlaskiego, podjęło szereg działań zwiększających świadomość w zakresie potencjału SSPW WP, zarówno wśród ogólnopolskich i lokalnych operatorów telekomunikacyjnych, instytucji centralnych, jednostek samorządu terytorialnego, ale także wśród mieszkańców województwa podlaskiego. Województwo Podlaskie jeszcze w trakcie budowy sieci szerokopasmowej SSPW WP organizowało szereg konferencji i spotkań z operatorami telekomunikacyjnymi w celu rozpowszechnienia informacji o prowadzonej inwestycji i przyszłych możliwościach wykorzystania infrastruktury. Spotkania te cieszyły się zainteresowaniem ze strony operatorów lokalnych. Głównym zagadnieniem poruszanym przez nich był czas oddania do użytku sieci i zasady, na jakich będzie można

z niej korzystać. Województwo informowało, że prowadzone są kolejne próby wyłonienia operatora i przedstawiało ogólne zasady, które były formułowane w wymaganiach prowadzonych postępowań. W celu rozpoczęcia współpracy w obszarze telekomunikacji, jeszcze przed wyłonieniem Operatora Infrastruktury SSPW WP, Województwo przygotowało projekt Porozumienia z Operatorami telekomunikacyjnymi umożliwiającego korzystanie z infrastruktury. Oprócz upowszechnienia świadomości o pomyślnym zakończeniu procesu inwestycyjnego wśród operatorów, zawarte porozumienia miały dwa główne cele:

dla Województwa był to bardzo skuteczny monitoring wybudowanych już włókien potwierdzający ich ciągłość,

dla operatora możliwość nieodpłatnego korzystania z włókien lub kanalizacji w zamian za raportowanie o stanie wykorzystywanego fragmentu sieci.

Na początku grudnia 2015 r. podpisano 10 takich porozumień. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż ich sygnatariuszami byli również przyszli beneficjenci programu budowy sieci dostępowych POPC. Porozumienia funkcjonowały do czasu podjęcia decyzji o formalnym rozpoczęciu operowania siecią SSPW WP. Po rozpoczęciu działalności operatorskiej, Województwo Podlaskie, w listopadzie 2016 r. zorganizowało dużą konferencję skierowaną do operatorów telekomunikacyjnych⁵⁵. Głównymi celami tego spotkania były:

przedstawienie oferty usługowej Województwa Podlaskiego w zakresie hurtowej działalności telekomunikacyjnej,

wskazanie właściwego sposobu wykorzystania sieci SSPW WP w programie operacyjnym POPC przy budowie sieci dostępowych.

W konferencji uczestniczyła większość operatorów telekomunikacyjnych prowadzących działalność na terenie województwa podlaskiego oraz przedstawiciele UKE, Ministerstwa Cyfryzacji, Centrum Projektów Polska Cyfrowa i JST z terenu województwa. Podczas dyskusji w panelach eksperckich, jak również w trakcie prezentacji jednoznacznie wskazywano na pilną kontynuację rozbudowy sieci dostępowych na bazie i z jak najszerszym wykorzystaniem SSPW WP w oparciu o środki z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC). Województwo uczestniczyło aktywnie we wszystkich warsztatach organizowanych przez UKE w celu przedstawienia oferty SSPW WP dla operatorów dostępowych⁵⁶. Należy przy tej okazji podkreślić, iż niezależnie od aktywnego udziału Województwa Podlaskiego na wszystkich spotkaniach organizowanych dla operatorów, wszystkie dane o Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej Województwo Podlaskie, umieszczone były na stronie internetowej województwa i każdy operator mógł zapoznać się z najważniejszymi w tym zakresie informacjami⁵⁷. Wśród nich znajdowały się m.in.: informacje o projekcie, aktualności, informacje o Ofercie Ramowej i aktualnych promocjach, dane kontaktowe do Departamentu Społeczeństwa do osoby odpowiedzialnej za świadczenie hurtowych usług telekomunikacyjnych sieci SSPW WP. Od 31 marca 2016 r. dostępna jest także mapa cyfrowa sieci z jej wszystkimi elementami. Obecnie trwają prace przygotowawcze do aktualizacji strony informacyjnej SSPW WP.

Województwo korzystało z wszelkich możliwości prezentacji SSPW WP. Aktywnie uczestniczyło w spotkaniach i konferencjach organizowanych przez Ministerstwo Cyfryzacji oraz innych konferencjach dotyczących rozwoju sieci szerokopasmowych w Polsce podkreślając gotowość świadczenia usług i konieczność wykorzystania sieci przez beneficjentów POPC⁵⁸. Poza tym podczas bieżących kontaktów roboczych z operatorami lokalnymi pracownicy DSI wsluchiwali się w potrzeby lokalnego rynku. Wielokrotnie, z uwzględnieniem uwarunkowań formalno-prawnych, umowy ramowej i obowiązującego cennika UKE, przygotowywano specjalne środki techniczne, promocje oraz testy dla poprawienia współpracy i usunięcia ewentualnych przeszkód technicznych i finansowych, które zgłaszali operatorzy. Przed terminem składania wniosków do POPC zorganizowano spotkania z przedstawicielami JST w trzech obszarach (NUTS) oraz z przedstawicielami potencjalnych Beneficjentów POPC w celu ustalenia możliwości przełamania barier inwestycyjnych w postaci zbyt dużych obciążeń finansowych należnych gminom po realizacji inwestycji w sieci dostępowe. Spotkania te wykazały, że zainteresowanie JST w obniżaniu

⁵⁵ <https://sspw.wrotapodlasia.pl/pl/konferencja-operatywnosc-szerokopasmowa-3.html>.

⁵⁶ Przykładowe warsztaty: <https://sspw.wrotapodlasia.pl/pl/warsztaty-uke.html>.

⁵⁷ <https://sspw.wrotapodlasia.pl/>.

⁵⁸ Przykładowo: <https://sspw.wrotapodlasia.pl/pl/x-konferencja-sieci-szerokopasmowe.html>.

podatków i opłat w celu zachęcenia prowadzenia inwestycji na terenie ich gminy jest umiarkowane.

Po wyłonieniu Beneficjentów na trzech obszarach NUTS na terenie województwa zorganizowano spotkania z trzema beneficjentami oddzielnie dla każdego obszaru. Na spotkaniach tych pomimo wcześniejszych zapowiedzi Województwo pozyskało informacje o znikomym zainteresowaniu Beneficjentów korzystaniem z sieci SSPW WP. Nie uzyskało jednak od Beneficjentów szczegółowych planów inwestycyjnych na terenie tych obszarów. Pomimo starań, Województwo, nie uzyskało także takich danych z Centrum Projektów Polska Cyfrowa (CPPC). Na sugestie pracowników DSI, iż budowa sieci dostępowych powinna być rozbudową sieci regionalnych od ich punktów dystrybucyjnych Beneficjenci POPC stwierdzili, że w pełni rozumieją stanowisko UMWP, lecz nie ma takiego obowiązku w programie POPC i zamierzają skorzystać z dowolności kształtowania własnej inwestycji. W trakcie roboczych rozmów z zespołem SSPW, podkreślali, że w niektórych przypadkach będą korzystali z usług SSPW WP, ale główna koncepcja projektowa zakłada rozbudowę własnych sieci. Ponadto podkreślali, że wnioski aplikacyjne zawierają już określoną koncepcję projektową, której nie mogą zmieniać, co w opinii UMWP stało w sprzeczności z wytycznymi Programu, które dopuszczały dokonywanie uzasadnionych zmian. (akta kontroli str. 334-429)

Odnosząc się do prawidłowego wykorzystania sieci SSPW WP przez operatorów, Pani Dyrektor wskazała, że zgodnie z opracowanym, uzgodnionym, przyjętym do realizacji i wdrożonym Programem Funkcjonalno-Użytkowym, sieć SSPW WP jest szerokopasmową siecią szkieletowo-dystrybucyjną składającą się z kabli światłowodowych szkieletowych, odrębnych kabli dystrybucyjnych, 8 węzłów szkieletowych i 173 dystrybucyjnych z przestrzeniami kolokacyjnymi na instalację urządzeń z zasilaniem operatorów dostępowych. Zastosowana konfiguracja umożliwia i pozwala na umieszczanie w węzłach dystrybucyjnych urządzeń operatorskich klasy OLT oraz budowę sieci dostępowej od wskazanych 173 lokalizacji z wykorzystaniem „po trasie” dostępnego rurociągu i włókien w kablach światłowodowych. Takie realizacje operatorów korzystających można uznać za „wzorcowe”. Również do takich można zaliczyć transmisje międzymiastowe na duże odległości o wysokich przepływnościach i wykorzystanie włókien oraz rurociągów od węzłów SSPW WP w celu wykonania sieci dostępowej i świadczenia usługi dostępu do sieci Internet w przyległych mniejszych miejscowościach. Wykorzystanie samych włókien i / lub rurociągu kablowego do budowy operatorskich sieci dystrybucyjnych na większe odległości z pominięciem istniejących węzłów SSPW WP jest również możliwe i realizowane, ale ze względu na brak wykorzystania platformy transmisyjnej i zasilania w zlokalizowanych po trasie węzłach SSPW WP nie można go uznać za „wzorcowe”. (akta kontroli str. 172-177)

W 2018 roku UKE (Delegatura w Białymstoku) przeprowadziło w Urzędzie kontrolę dotyczącą zawierania umów na świadczenie usług SSPW WP. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Poza omówioną w pkt. 1.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego korespondencją dotyczącą umowy ramowej i jej zmian, Urząd nie otrzymywał bezpośrednio z UKE innej korespondencji dotyczącej SSPW WP, w tym w związku z sygnalizowanymi przez Urząd przebiegami sieci i budowanej infrastruktury przez beneficjentów POPC, która była kierowana między innymi do wiadomości UKE. (akta kontroli str. 172-177, 178-333, 334-429)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zarząd Województwa podjął szereg działań w celu pozyskania operatorów korzystających z infrastruktury SSPW WP oraz prowadził działalność informacyjną. Umożliwiono operatorom korzystanie z infrastruktury już na końcowym etapie realizacji projektu. Ustalono stawki za korzystanie z infrastruktury, na etapie pierwotnej umowy ramowej kształtowały się na minimalnych poziomach określonych przez UKE i od początku wprowadzono systemy opustów powiązane z czasem umowy i wielkością miejscowości, co preferowało możliwości rozbudowy sieci na najtrudniejszych obszarach – o mniejszym potencjale pozyskania klientów końcowych. Kolejne zmiany (nowe usługi) i promocje były wprowadzane w związku z potrzebami zgłaszanymi przez operatorów, w tym będących beneficjentami POPC. Z danych porównawczych wg stanu na marzec 2022 roku stawki SSPW WP oscylowały na ogół na niskim poziomie. Operatorzy byli systematycznie informowani o wprowadzonych zmianach i stosowanych promocjach. W efekcie systematycznie rosła ilość zawartych umów

i wykorzystanie infrastruktury. Jednak poziom jej wykorzystania był niski i w wynosił od 0,88% w przypadku ciemnych włókien do 69,1% w przypadku kolokacji w węzłach. Sytuacja ta nie sprzyjała objęciu zasięgiem szerokopasmowego Internetu wszystkich budynków mieszkalnych bowiem nadal, w tym mimo realizacji POPC, ponad 50% budynków mieszkalnych pozostawało poza zasięgiem takiej infrastruktury.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Koszty i przychody związane z funkcjonowaniem SSPW WP

3.1. Ponośzone koszty utrzymania SSPW WP i działania w zakresie ich minimalizacji.

Według założeń studium wykonalności projektu SSPW, operować infrastrukturą miał zewnętrzny podmiot, przy założeniu, że część kosztów będzie nadal ponosił samorząd. W dokumencie dokonano prognozy kosztów i przychodów w okresie od dnia uruchomienia sieci do końca 2029 r. W latach 2016-2021 w studium wykonalności projektu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej województwo podlaskie zakładano, że koszty utrzymania projektu, będą kształtowały się na następującym poziomie: 2016 – 27 350,4 tys. zł, 2017 – 27 283,2 tys. zł, 2018 - 27 501,9 tys. zł, 2019 – 25 183,6 tys. zł, 2020 – 25 015,0 tys. zł, 2021 – 25 530,4 tys. zł, z tego bez uwzględnienia amortyzacji odpowiednio: 14 837,0 tys. zł, 14 770,8 tys. zł, 14 989,5 tys. zł, 15 445,3 tys. zł, 15 642,3 tys. zł, 15 765,2 tys. zł. Jak opisano w punkcie 1.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego, UMWP realizował zadanie operatora, gdyż nie udało się wyłonić zewnętrznego operatora infrastruktury. W okresie objętym kontrolą, w ramach utrzymania sieci, Województwo Podlaskie poniosło koszty w wysokości odpowiednio: 14 770,9 tys. zł, 18 500,3 tys. zł, 16 463,9 tys. zł, 15 520,2 tys. zł, 14 484,0 tys. zł, 14 953,2 tys. zł, z tego bez uwzględnienia amortyzacji odpowiednio: 3 597,4 tys. zł, 3 613,9 tys. zł, 3 558,2 tys. zł, 3 920,1 tys. zł, 3 786,0 tys. zł, 4 286,0 tys. zł. co odpowiednio stanowiło 24,2%, 24,5%, 23,7%, 25,4%, 24,2% i 27,2% kosztów prognozowanych w wariancie wybrania operatora zewnętrznego. Wynikało to głównie z uzyskania od wszystkich jednostek jst z terenu Województwa zwolnienia z podatku od nieruchomości, co omówiono w dalszej treści wystąpienia pokontrolnego, niższych kosztów zużycia materiałów i energii, w tym głównie energii elektrycznej, co wynikało zarówno z poziomu wykorzystania infrastruktury SSPW WP, jak również podjętych działań oszczędnościowych w zakresie zmniejszenia mocy umownych w węzłach dystrybucyjnych (co omówiono w punkcie 1.3 niniejszego wystąpienia), niższych kosztów usług obcych oszacowanych dla operatora zewnętrznego a dotyczących utrzymania pomieszczeń biurowych i infrastruktury pomocniczej, kosztów serwisowych oraz czynszu za dzierżawę sieci oraz niższych kosztów osobowych, jak również kosztów wynagrodzeń oszacowanych dla operatora oraz samorządu na poziomie 792,0 tys. zł rocznie (600,0 tys. zł koszty wynagrodzeń operatora i 192,0 tys. zł koszty wynagrodzenia w samorządzie) i 150,5 tys. zł kosztów ubezpieczenia społecznego od tych wynagrodzeń (odpowiednio: 114,0 tys. zł i 36,5 tys. zł), faktyczne wydatki na wynagrodzenia i ubezpieczenie społeczne pracowników Urzędu wyniosły odpowiednio od 389,9 tys. zł i 75,9 tys. zł w 2016 roku do 482,2 tys. zł i 89,8 tys. zł w 2021 r. (akta kontroli str. 517-576, 587-588, 597-647)

W latach 2016–2021 największą pozycję kosztów utrzymania infrastruktury SSPW WP (po kosztach amortyzacji⁵⁹), stanowiły opłaty za: zajęcie pasa drogowego, dzierżawę terenów leśnych oraz terenów pokrytych wodami, które to wynosiły: 2016 – 2 329,0 tys. zł, 2017 – 2 313,8 tys. zł, 2018 – 2 311,1 tys. zł, 2019 – 2 291,4 tys. zł, 2020 – 2 163,0 tys. zł, 2021 – 2 085,4 tys. zł. W celu obniżenia opłat za zajęcie pasa drogowego Urząd wielokrotnie występował z pismami do zarządców dróg o obniżenie stawek opłat. W okresie objętym kontrolą opłaty z tego tytułu obniżyły się w stosunku do roku 2016 odpowiednio o: 0,7%, 0,8%, 1,6%, 7,1%, 10,5%. (akta kontroli str. 11-16, 587-588, 595-596, 648-652)

Kolejną co do wielkości pozycją kosztów utrzymania infrastruktury SSPW WP była energia elektryczna, która, w okresie objętym kontrolą, stanowiła: 2016 r. – 4,3% kosztów utrzymania infrastruktury (640,4 tys. zł), 2017 r. – 3,2% (588,5 tys. zł), 2018 r. – 3,7% (609,1 tys. zł), 2019 r. – 5% (770,5 tys. zł), 2020 r. – 5,3% (768,9 tys. zł), 2021 r. – 5,3% (790,2 tys. zł). Pozycja ta w najbliższym czasie będzie rosła bowiem w obowiązującej (od maja 2022 roku

⁵⁹ Która wynosiła odpowiednio: 11 173,5 tys. zł, 14 886,4 tys. zł, 12 905,7 tys. zł, 11 600,1 tys. zł, 10 698,0 tys. zł, 10 667,1 tys. zł.

do kwietnia 2023 roku umowie), cena kilowatogodziny jest wyższa o 141,3% w taryfie szczytowej i o 233,5% wyższa w taryfie pozaszczytowej, w stosunku do ceny z poprzednio obowiązującej umowy. (akta kontroli str. 587-588, 714-743)

W okresie objętym kontrolą Urząd Marszałkowski jako operator infrastruktury SSPW WP, nie ponosił kosztów z tytułu podatku od nieruchomości naliczanego w wysokości 2% wartości budowli (wartość księgową). W grudniu 2016 r. Zarząd Województwa Podlaskiego wystąpił do wszystkich 112 organów podatkowych o wydanie interpretacji indywidualnych w zakresie podatku od nieruchomości i od wszystkich gmin uzyskał pozytywne dla Województwa Podlaskiego rozstrzygnięcia tj. brak podstaw do opodatkowania SSPW podatkiem od nieruchomości, z uwagi na:

- art. 3 ust 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu i rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych⁶⁰ – jednostka samorządu terytorialnego może w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej budować, eksploatować lub nabywać prawa do infrastruktury i sieci telekomunikacyjnych, dostarczać sieci telekomunikacyjne lub zapewniać dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej, świadczyć usługi z wykorzystaniem posiadanej infrastruktury i sieci telekomunikacyjnej;
- art. 5 – działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1 nie jest działalnością gospodarczą. (akta kontroli str. 597-647)

W latach 2016 do końca I kwartału 2022 r., UMWP ponosił koszty związane z dzierżawą gruntów rolnych i leśnych, na których wybudowana została sieć szerokopasmowa, a których właścicielem są Lasy Państwowe. Koszty tych opłat kształtowały się odpowiednio: 0,2 tys. zł, 0,2 tys. zł, 0,2 tys. zł, 0,2 tys. zł, 0,2 tys. zł, 0,1 tys. zł, 0,2 tys. zł. (akta kontroli str. 587-588, 595-596)

W okresie pięciu lat od dnia zakończenia budowy sieci, infrastruktura telekomunikacyjna w ramach SSPW WP była objęta gwarancją wykonawcy i Urząd Marszałkowski nie zawierał umów na serwis urządzeń aktywnych. Warunkiem utrzymania gwarancji był serwis agregatów prądowórczych i klimatyzatorów zamontowanych w węzłach. Ze względu na posiadaną gwarancję i uprawnienia do wykonywania przeglądów gwarancyjnych zlecano je konkretnej firmie. (akta kontroli str. 7-10, 11-16, 687-713)

W przypadku klimatyzatorów podmioty świadczące usługi przeglądu wybrano w oparciu o obowiązujący w Urzędzie Marszałkowskim Regulamin udzielania zamówień publicznych przyjęty uchwałą Nr 298/4227/2018 Zarządu Województwa Podlaskiego z 2 maja 2018 r. Oferty złożyło czterech wykonawców, którym zlecono wykonanie przeglądów. (akta kontroli str. 687-713)

28 października 2021 r. Urząd Marszałkowski ogłosił przetarg na usługę wsparcia technicznego urządzeń Juniper Networks oraz ZTE w sieci SSPW WP. W wyniku postępowania przetargowego wyłoniono wykonawcę i 6 grudnia 2021 r. zawarto umowę, na okres 12 miesięcy, zapewniając UMWP nieprzerwaną usługę wsparcia technicznego wybranych urządzeń telekomunikacyjnych SSPW WP. Wartość brutto wybranej oferty wynosiła 797,0 tys. zł. W związku z realizacją usługi, w 2021 r. Województwo Podlaskie poniosło koszty w wysokości 637,6 tys. zł. (akta kontroli str. 653-686)

W przypadku wystąpienia awarii sieci, pracownicy Departamentu Społeczeństwa Informatycznego, za pomocą posiadanych urządzeń, lokalizowali miejsce wystąpienia zdarzenia oraz sprawcę. Na tę okoliczność sporządzali notatkę z wizji lokalnej. Następnie dokonywali rozeznania w zakresie możliwości naprawy wśród firm telekomunikacyjnych, zlokalizowanych najbliższym miejscu wystąpienia awarii. UMWP wystawiał zlecenie na usunięcie awarii firmie telekomunikacyjnej, która usuwała awarię. Rozliczenia finansowe odbywały się w kilku wariantach m.in. pomiędzy: firmami ubezpieczeniowymi, a wykonawcą, firmami ubezpieczeniowymi, a UMWP i wykonawcą. Preferowanym sposobem były rozliczenia nie obciążające budżetu Województwa Podlaskiego. Ze względu na incydentalny charakter awarii i racjonalizację kosztów, UMWP nie podpisał umów na gotowość świadczenia usług związanych z usuwaniem awarii. (akta kontroli str. 11-16)

Do obsługi sieci szerokopasmowej przydzielonych było sześć osób (5,5 etatu). Koszty pracownicze ponoszone przez UMWP w związku z realizacją roli operatora w okresie objętym

⁶⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 884

kontrolą wynosiły: 2016 r. – 464,9 tys. zł, 2017 r. – 457,7 tys. zł, 2018 r. – 473,6 tys. zł, 2019 r. – 422,7 tys. zł, 2020 r. – 522,0 tys. zł, 2021 r. – 572,0 tys. zł. (akta kontroli str. 587-588)

UMWP ponosił koszty ubezpieczenia infrastruktury SSPW WP, które kształtowały się następująco: lata 2017 i 2018 – 75,1 tys. zł, 2019 r. – 72,8 tys. zł, 2020 r. – 70,0 tys. zł, 2021 r. – 52,4 tys. zł, 2022 r. – 46,6 tys. zł. Polisy ubezpieczeniowe obejmowały zarówno ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk, jak również ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności i posiadanego mienia. (akta kontroli str. 587-588)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stwierdzone
nieprawidłowości

Opis stanu
faktycznego

3.2. Uzyskiwane przychody z wykorzystania SSPW WP i działania w zakresie ich zwiększenia

Według studium wykonalności projektu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej województwo podlaskie w latach 2016-2021 zakładano, że przychody z tytułu świadczonych usług przez operatora, będą kształtowały się na następującym poziomie: 2016 r. – 11 974,9 tys. zł, 2017 r. – 12 284,9 tys. zł, 2018 r. – 13 250,5 tys. zł, 2019 r. – 13 538,0 tys. zł, 2020 r. – 13 788,1 tys. zł, 2021 r. – 13 847,9 tys. zł, zaś wynagrodzenie samorządu odpowiednio: 1 796,2 tys. zł, 1 842,7 tys. zł, 1 987,6 tys. zł, 2 030,7 tys. zł, 2 068,2 tys. zł i 2 077,2 tys. zł. Faktycznie zrealizowane przychody wyniosły: 2016 r. – 131,6 tys. zł, 2017 r. – 584,1 tys. zł, 2018 r. – 896,3 tys. zł, 2019 r. – 1 129,6 tys. zł, 2020 r. – 1 121,4 tys. zł, 2021 r. – 1 610,7 tys. zł, co w stosunku do przychodów operatora prognozowanych w studium wykonalności wynosiło odpowiednio: 1,1%, 4,8%, 6,8%, 8,3%, 8,1%, 11,6%. Wg studium wykonalności (bez uwzględniania kosztów amortyzacji) w 2019 roku i latach kolejnych powinny być osiągnięte nadwyżki przychodów nad kosztami, odpowiednio: 123,4 tys. zł w 2019 roku, 214,0 tys. zł w 2020 r. i 159,8 tys. zł w 2021 roku. Faktycznie zaś koszty przewyższały przychody o: 3 465,7 tys. zł, 3 029,8 tys. zł, 2 661,9 tys. zł, 2 664,6 tys. zł i 2 675,4 tys. zł. Było to spowodowane stopniem wykorzystania infrastruktury SSPW WP (co omówiono w pkt. 2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 7-10, 587-588, 589-591, 592)

Zgodnie z założeniami studium wykonalności największy udział w przychodach ogółem stanowiła dzierżawa włókien. W okresie objętym kontrolą, poziom przychodów z tego tytułu prognozowano na następującym poziomie: 2016 r. – 82,6% (9 887,0 tys. zł), 2017 r. – 80,4% (9 876,7 tys. zł), 2018 r. – 79,0% (10 463,1 tys. zł), 2019 r. – 76,7% (10 382,9 tys. zł), 2020 r. – 74,4% (10 255,3 tys. zł), 2021 r. – 72,8% (10 083,5 tys. zł). Analiza faktycznie zrealizowanych przychodów wykazała, że w latach 2016-2021 największy udział w zrealizowanych przychodach stanowiły usługi transmisyjne, które wynosiły odpowiednio: 64,2 tys. zł (48,8% ogółu przychodów), 308,3 tys. zł (52,8%), 484,1 tys. zł (54,0%), 576,3 tys. zł (51,0%), 665,2 tys. zł (59,3%), 782,3 tys. zł (48,6%). (akta kontroli str. 7-10, 587-588, 589-591, 592)

W okresie objętym kontrolą UMWP świadczył usługi podmiotom prowadzącym działalność komercyjną oraz podmiotom realizującym przyłączenia i budowę sieci dostępowych z wykorzystaniem środków publicznych. Udział przychodów od podmiotów realizujących przyłączenia i budowę sieci dostępowych z wykorzystaniem środków publicznych systematycznie rósł, jednak jego skala, mimo licznych ofert promocyjnych skierowanych do tych beneficjentów była nieadekwatna do skali realizowanych projektów (porównując zakresy punktów adresowych wykazywanych przez te podmioty w porównaniu do pozostałych kontrahentów SSPW WP, co omówiono w pkt. 1.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego) i przedstawiał się następująco: 2016 r. – 9,2% (12,2 tys. zł), 2017 r. – 8,3% (48,7 tys. zł), 2018 r. – 9% (81,1 tys. zł), 2019 r. – 16,9% (190,4 tys. zł), 2020 r. – 23,8% (315,0 tys. zł), 2021 r. – 27% (434,5 tys. zł). Przychody od pozostałych kontrahentów SSPW WP w okresie tym systematycznie rosły (z 119,4 tys. zł w 2016 roku do 1 176,1 tys. zł w 2021 roku), niemniej ich udział w strukturze przychodów zmalał z 90,8% w 2016 r. do 73,0% w 2021 roku (akta kontroli str. 593-594).

W styczniu 2022 roku Urząd przystąpił do konkursu ogłoszonego przez NASK⁶¹, a dotyczącego podłączenia do szerokopasmowego Internetu kolejnej transzy placówek

⁶¹ Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy

oświatowych w ramach OSE. Do konkursu zostały wystawione między innymi trzy⁶² z 10 szkół objętych realizowanym przez NASK w 2016 roku pilotażowym programem OSE, w ramach którego wybudowano linię światłowodową łączącą placówki edukacyjne z węzłami dystrybucyjnymi sieci SSPW WP zlokalizowanymi przy tych placówkach. Wprowadzone do węzłów kable światłowodowe zakończone zostały na przełącznicach NASK. Wygrały oferty Urzędu, który zaproponował abonament za 60 miesięcy na poziomie 12 730,80 zł brutto (stawki według oferty promocyjnej dotyczącej OSE i omówionej w pkt. 1.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego), jednorazową opłatę instalacyjną na 344,40 zł brutto oraz po 313,65 zł brutto za zestawienie dostępu na porcie 1GE i 10GE. Pozostałe oferty czterech podmiotów, które również złożyły oferty na podłączenie tych placówek opiewały: we wszystkich przypadkach na 18 450,00 zł brutto, tj. maksymalnej kwocie ustalonej w konkursie, jednorazowa opłata instalacyjna wyniosła od 24 600 zł brutto do 442 800 zł, zaś za zestawienie połączeń pozostali oferenci oferowali od 3 444,00 zł do 3 537,48 zł (tj. maksymalną stawkę ogłoszoną w konkursie) za zestawienie na porcie 1GE i od 14 760,00 zł do 15 485,70 zł (tj. maksymalną stawkę ogłoszoną w konkursie) za zestawienia na porcie 10 GE. Urząd uzyskała z NASK zgodę na wykorzystanie jego infrastruktury na potrzeby świadczenia ww. usług (tj. światłowodów łączących ww. trzy placówki edukacyjne z węzłami dystrybucyjnymi SSPW WP. Żaden z pozostałych czterech oferentów nie występował do Urzędu o możliwości wykorzystania węzłów SSPW WP do podłączenia tych szkół ani o świadczenie usług transmisji w opisywanej wyżej promocji OSE. (akta kontroli str. 830-866)

Jako omówiono w pkt. 1.3 i 2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego działania Urzędu w zakresie zwiększenia przychodów koncentrowały się na wprowadzaniu szeregu promocji mających na celu większy zakres wykorzystywania infrastruktury jak również prowadzonej działalności informacyjnej mającej na celu pozyskanie nowych kontrahentów.

Jak wskazała Dyrektor Departamentu operator SSPW WP w dalszym ciągu będzie dążył do poprawy atrakcyjności własnej oferty usługowej. W pierwszej kolejności planujemy wprowadzenie kolejnej promocji na usługi SSPW WP, zgodnie z założeniami której, w pierwszym okresie świadczenia usługi znacznie ograniczona zostanie wysokość miesięcznej opłaty abonamentowej. Będzie to odpowiedź na oczekiwania naszych Klientów, którzy zgłaszają problem w postaci czasu potrzebnego na zbudowanie rynku czy też pozyskania odpowiedniej liczby klientów odbierających usługę (oferta została przygotowana i wysłana do konsultacji Prezesa UKE, co omówiono w pkt. 1.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego). Następnie planowana jest zmiana Oferty Ramowej SSPW WP w zakresie obniżenia cen usługi Dostęp do Sieci Internet oraz wprowadzenia specjalnego Cennika Operatora SSPW WP dla usług świadczonych Jednostkom Samorządu Terytorialnego prowadzącym działalność telekomunikacyjną. Kilkanaście węzłów dystrybucyjnych sieci SSPW WP znajduje się bezpośrednio przy siedzibach JST, z których duża liczba w dalszym ciągu korzysta z usług typu DSL. Szansę wykorzystania SSPW WP widzimy w takich działaniach jak realizowane obecnie w Gminie Nowinka. Gmina identyfikując potrzeby rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej przygotowała projekt budowy sieci dostępowej na własnym terenie i otrzymała na ten cel dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Projekt ten zakłada budowę sieci dostępowej z wykorzystaniem dwóch węzłów dystrybucyjnych SSPW WP położonych na terenie gminy. Przykład ten można potraktować jako pilotaż, a w przyszłości promować do zastosowania na terenach innych JST. Województwo Podlaskie liczy także na zwiększenie wykorzystania usług sieci SSPW WP w planowanych do realizacji projektach budowy sieci dostępowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Funduszy Europejskich na Rzecz Rozwoju Cyfrowego (FERC). W tym zakresie, jako Województwo, liczymy, iż zmaterializują się zapowiedzi Janusza Cieszyńskiego, Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Pełnomocnika Rządu ds. Cyberbezpieczeństwa, który w trakcie 25 Konferencji Miasta w Internecie publicznie zapowiedział włączenie samorządów w proces identyfikacji obszarów interwencji. Rozszerzenie tej zapowiedzi o element opiniowania koncepcji przedkładanych projektów poprawiłoby z pewnością wykorzystanie infrastruktury SSPW WP, a jednocześnie wpłynęłoby pozytywnie na zapewnienie dostępu do usług szerokopasmowych na terenie

⁶² W Wąsoszu (węzeł dystrybucyjny w budynku szkoły podstawowej), Lachowie (węzeł dystrybucyjny bezpośrednio przy budynku szkoły) i Płocicznie-Tartak (węzeł dystrybucyjny na działce z budynkiem szkoły – ok. 47 metrów od budynku).

całego województwa podlaskiego. Jednakże w kontekście optymistycznie brzmiących zapowiedzi, bierzemy pod uwagę nasz ograniczony wpływ z jednej strony na zasady przyznawania dotacji, które podobnie jak w POPC mogą nie zakładać wykorzystania publicznych Regionalnych Sieci Szerokopasmowych, z drugiej strony pozostajemy bez wpływu na wybór podmiotów realizujących te projekty na terenie województwa podlaskiego. W chwili obecnej Operator SSPW świadczy usługi 40 Klientom sieci SSPW WP, w tym największym ogólnopolskim operatorom telekomunikacyjnym. Operator SSPW WP przykładą dużą wagę do poziomu obsługi Klientów, wysokiego standardu świadczonych usług, minimalizacji ryzyka wystąpienia awarii, a w przypadku ich zaistnienia natychmiastowego ich usuwania. Od 2016 roku Województwo Podlaskie, buduje markę sieci SSPW WP, jako partnera godnego zaufania, o czym może świadczyć stale zwiększająca się liczba świadczonych hurtowych usług telekomunikacyjnych. Szanse na zwiększenie wykorzystania sieci SSPW WP mogą pojawić się także w zakresie nawiązania współpracy z podmiotami publicznymi, w tym takimi jak Straż Graniczna czy Lasy Państwowe. Przyszłością w zakresie rozwoju wykorzystania SSPW WP jest także rozwój sieci nowej generacji 5G, rozwój technologii IoT (Internetu Rzeczy), idei Smart City i Smart Village, co wiąże się z coraz większym zapotrzebowaniem na usługi telekomunikacyjne w Polsce. Województwo Podlaskie na przestrzeni ostatnich lat realizuje szereg działań związanych ze wspieraniem wykorzystania nowych technologii, z uwzględnieniem e-usług, w obszarze administracji czy zdrowia. Ponadto dofinansowuje i realizuje bezpośrednio projekty podnoszące świadomość i kompetencje cyfrowe mieszkańców województwa. Dobrym przykładem jest zrealizowany w ostatnim czasie przez Departament Społeczeństwa Informacyjnego projekt Cyfrowe Podlaskie, w ramach którego, pomimo obowiązującego stanu pandemii przeszkolono ponad 1,5 tys. osób z podstaw obsługi komputera, a także z obsługi kluczowych narzędzi pozwalających rozwijać kompetencje cyfrowe mieszkańców oraz wspierać prowadzenie działalności gospodarczej z wykorzystaniem nowych technologii. Podsumowując, budowanie pozycji Operatora SSPW WP, realizowane jest w ścisłej synergii z pozostałymi działaniami Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego, które wpływają na ciągły rozwój społeczeństwa informacyjnego w województwie podlaskim. (akta kontroli str. 334-429)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Samorządu Województwa w zakresie racjonalizacji kosztów funkcjonowania SSPW WP, które w okresie objętym kontrolą kształtowały się na poziomie 24-27% kosztów prognozowanych w Studium Wykonalności. Wynikało to głównie z uzyskania przez Samorząd Województwa zwolnienia z podatku od nieruchomości, systematycznych działań w zakresie obniżenia opłat za zajęcie pasa drogowego (stanowiących zasadniczy koszt funkcjonowania SSPW WP), jak również innych działań oszczędnościowych, w tym m.in. ograniczenia kosztów energii elektrycznej. W okresie objętym kontrolą rosły systematycznie też przychody z wykorzystania infrastruktury, jednak odbiegały one znacznie od prognoz przedstawionych w Studium Wykonalności projektu SSPW WP, co wynikało głównie z niewielkiego wykorzystania infrastruktury SSPW WP. W efekcie uzyskiwane przychody nie pokrywały kosztów funkcjonowania sieci w okresie objętym kontrolą, przy czym różnica ta, dzięki działaniom Samorządu Województwa, zmniejszyła się z 3 465,7 tys. zł w 2016 roku do 2 675,4 tys. zł w 2021 roku.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Białystok, 14 grudnia 2022 r.

Kontroler:
Wojciech Olszewski
doradca ekonomiczny

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Janusz Pawelczyk

.....
podpis

.....
podpis